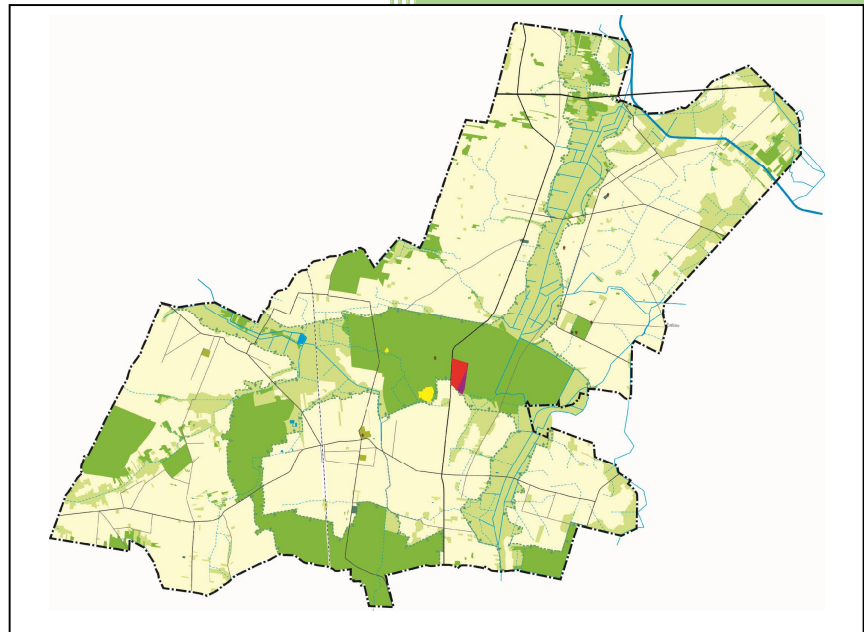

WÓJT GMINY MILANÓW

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO PROJEKTU ZMIANY
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY MILANÓW**

Milanów 2020

mgr inż. Elżbieta Mazurek

Spis treści

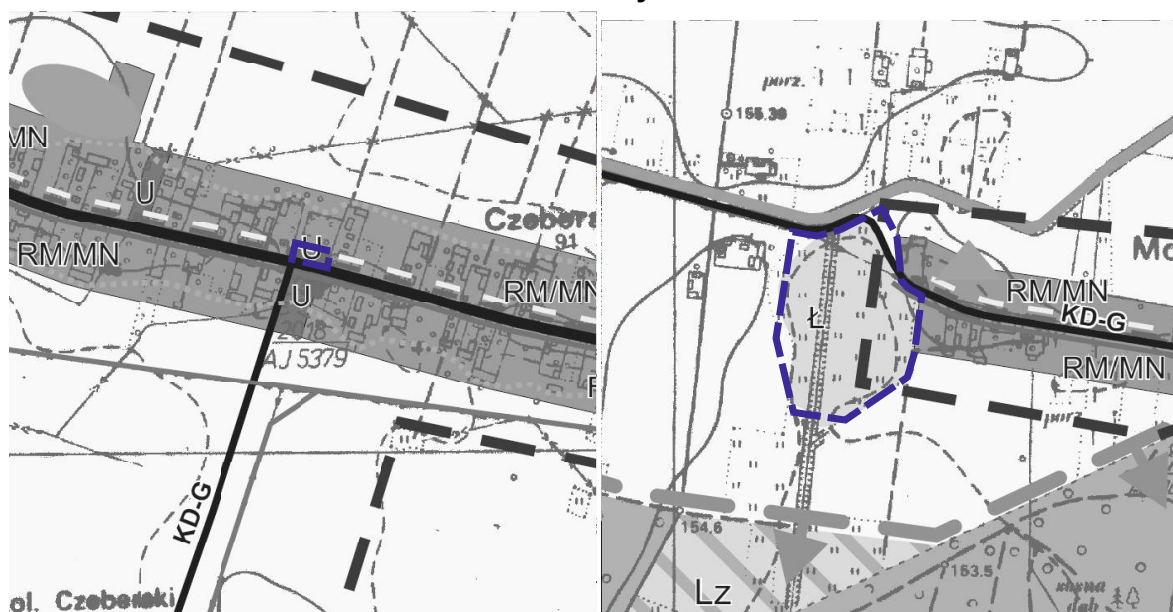
1.	WPROWADZENIE	5
2.	PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZENIA PROGNOZY	6
3.	CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	6
4.	MATERIAŁY WYJŚCIOWE	8
5.	METODY BADAWCZE ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	9
6.	INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	9
6.1.	CEL I ZAKRES STUDIUM	9
6.2.	POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI	10
7.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO I KULTUROWEGO TERENÓW OBJĘTYCH PROJEKTEM ZMIANY STUDIUM	13
7.1.	POŁOŻENIE, UŻYTKOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU	13
7.2.	POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE I RZEŻBA TERENU	14
7.3.	BUDOWA GEOLOGICZNA I WARUNKI GRUNTOWE	14
7.4.	UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN ORAZ OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	15
7.5.	WODY POWIERZCHNIOWE	15
7.6.	WODY PODZIEMNE	16
7.7.	GLEBY	17
7.8.	WARUNKI KLIMATYCZNE	19
7.9.	RUCHY MASOWE	20
7.10.	SZATA ROŚLINNA	20
7.11.	FAUNA	20
7.12.	POWIĄZANIA PRZYRODNICZE	20
7.13.	WALORY PRZYRODNICZE, KRAJOBRAZOWE I KULTUROWE	21
7.13.1.	WALORY KRAJOBRAZOWE I PRZYRODNICZE	21
7.13.2.	OCHRONA PRZYRODY	21
7.13.3.	OCHRONA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	22
8.	JAKOŚĆ ŚRODOWISKA ORAZ JEGO NATURALNA ODPORNOŚĆ NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI	23
8.1.	POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	23
8.2.	HYDROSFERA	24
8.3.	LITOSFERA I PEDOSFERA	26
8.4.	BIOSFERA	27
8.5.	KLIMAT AKUSTYCZNY	29
9.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	30
10.	PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	31
10.1.	OCHRONA PRZYRODY	31
10.2.	OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH	33
10.3.	OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH	34
10.4.	OCHRONA ZABYTKÓW I DÓBR MATERIALNYCH	35
10.5.	OCHRONA AKUSTYCZNA TERENÓW	35
10.6.	ŁAD PRZESTRZENNY, KSZTAŁTOWANIE I OCHRONA KRAJOBRAZU	35
11.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA MIĘDZYNARODOWEGO, WSPÓLNOTOWEGO I KRAJOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE	36
12.	PROGNOZA WPŁYWU PROJEKTU ZMIANY STUDIUM NA FUNKCJONOWANIE I JAKOŚĆ ŚRODOWISKA	38
12.1.	IDENTYFIKACJA ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH ZE ZMIANY W PRZEZNACZENIU TERENÓW	38
12.2.	PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO, W TYM NA POSZCZEGÓLNE JEGO ELEMENTY	39
13.	RYZYO WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII	47
14.	ZMIANY W FUNKCJONOWANIU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	47
15.	ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE I SKUMULOWANE	48
16.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM	49
17.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM	50
18.	WSKAZANE TRUDNOŚCI PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY	50
19.	PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU	51
20.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	51
21.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	52

1. WPROWADZENIE

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milanów, opracowywanego na podstawie uchwały Nr XII/91/2020 Rady Gminy Milanów z dnia 29 stycznia 2020 roku. Zmiana dotyczy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milanów uchwalonego Uchwałą Nr XVI/120/2012 Rady Gminy Milanów z dnia 21 marca 2012 r. i zmienianego w 2014, 2017 i 2019 roku.

Zgodnie z uzasadnieniem do uchwały intencyjnej, zakres zmiany Studium ograniczony został do zmian w zakresie nadania nowego przeznaczenia dwóm obszarom obejmującym nieruchomości położone w obrębach geodezyjnych: Czeberaki i Mogiłki (miejscowość Kostry), jak również do zmiany ustaleń dotyczących parametrów i wskaźników urbanistycznych odnoszących się do terenów przeznaczonych pod zabudowę – w zakresie dopuszczalnej wysokości zabudowy. Zmiana parametrów i wskaźników dotyczy obszaru Studium w granicach administracyjnych gminy i odnosi się do zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej (RM/MN), zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej (MN) i zabudowy rekreacyjnej (UR). Tereny, którym w projekcie studium nadano nowe funkcje inwestycyjne – **zabudowy lotniskowej** (dla obszaru położonego w miejscowości Kostry – obręb Mogiłki) oraz **zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej** (dla obszaru położonego w miejscowości Czeberaki). W obowiązującym studium teren w Kostrach (obwód Mogiłki) wyłączony jest spod zabudowy i oznaczony został jako obszar dolin rzecznych, obniżen terenu, łąk (Ł). Teren zlokalizowany w miejscowości Czeberaki w obowiązującym dokumencie przeznaczony jest pod zabudowę usługową (U).

Zakres zmiany studium

Źródło: na podstawie załączników do uchwały w sprawie przystąpienia do zmiany studium

2. PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZENIA PROGNOZY

Podstawę prawną sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko stanowi art. 46 ust. 1 pkt 1 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t. j. Dz. U z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.). Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Przez strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko rozumie się, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy, postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu, studium i programu, obejmujące w szczególności:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Przepisy ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...) korespondują z wymaganiami Unii Europejskiej, podjętymi na poziomie międzynarodowym w dyrektywach Wspólnot Europejskich, m.in. w:

- Dyrektywie Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 roku w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985),
- Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),
- Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
- Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 roku w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
- Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 roku przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału.

3. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Zakres prognozy i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie uzgodniony został z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie – pismo znak: WSTI.411.9.2020.WD z dnia

17 kwietnia 2020 roku oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Parczewie - pismo znak: ONS-NZ.700/16/20 z dnia 28 kwietnia 2020 roku.

Zgodnie z wytycznymi RDOŚ, prognoza powinna określać, analizować i oceniać oraz przedstawiać zagadnienia zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (...). W szczególności prognoza powinna:

- określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz na system przyrodniczy gminy Milanów, specjalne obszary ochrony siedlisk i obszary specjalnej ochrony ptaków położone w bliskim sąsiedztwie planowanych zmian, a także wrażliwe na zanieczyszczenia tereny położone w dolinach rzek i małych cieków wodnych, narażonych na kumulację spływów powierzchniowych; w prognozie należy również uwzględnić ewentualne oddziaływania na tereny zalesione i zadrzewione szpalery drzew i zieleń urządzoną oraz pojedyncze drzewa i zakrzaczenia;
- określać, analizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu, w tym na różnorodność biologiczną, ludzi, wodę, powierzchnię ziemi, krajobraz, zasoby naturalne, klimat, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- należy przeanalizować wpływ projektu zmiany miejscowego planu na ujęcia wód podziemnych wraz z wyznaczonymi strefami ochronnymi oraz ocenić wpływ na stan powietrza zakładów przemysłowych położonych w sąsiedztwie;
- należy przeanalizować i ocenić czy wprowadzone zmiany umożliwią spełnienie celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych;
- przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Parczewie wskazał, iż zakres prognozy powinien obejmować analizę i ocenę istniejących funkcji terenu mających wpływ na elementy otaczającego środowiska, a przede wszystkim na zdrowie ludzi. Prognoza powinna również przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu w kontekście wpływu na zdrowie i warunki życia ludzi. Należy również uwzględnić informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów, powiązanych z projektem zmiany studium.

Zakres i treść *Prognozy* określa art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (...), zgodnie z którym prognoza zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jego przeprowadzania;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- istniejące problemy oraz cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania;

przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko;
- rozwiązania alternatywne, o ile zostanie wykazane, że istnieją możliwości ich wprowadzenia.

Zgodnie z *art. 52 ust. 1 ustawy o oświadczeniu o informacji* zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie analizowanego dokumentu. Prognoza opracowana została zgodnie z zakresem problemowym wynikającym z *art. 51 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie(...)*, który to precyzuje schemat formalnej i merytorycznej zawartości prognozy oddziaływania na środowisko oraz wymagany zakres analiz i ocen.

4. MATERIAŁY WYJŚCIOWE

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium gminy Milanów sporządzono w oparciu o dostępne materiały, publikacje mapowe, literaturę oraz własne obserwacje terenowe. Opracowanie wykonano na podstawie:

- wizji terenu;
- analizy projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milanów;
- analizy obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milanów, przyjętego uchwałą Nr XVII/120/2012 Rady Gminy Milanów z dnia 21 marca 2012 roku oraz jego późniejszych zmian;
- analizy archiwalnych materiałów fizjograficznych i geologicznych;
- analizy dokumentów o charakterze regionalnym, w tym w szczególności Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego oraz Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020;
- analizy Raportów o stanie środowiska województwa lubelskiego;
- literatury przedmiotu i obowiązujących w dniu podjęcia uchwały o przystąpieniu do opracowania projektu zmiany miejscowego planu aktów prawnych (spis w załączeniu), o ile tak stanowią przepisy szczególne.

5. METODY BADAWCZE ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Informacje uzyskane z materiałów wymienionych powyżej oraz podczas wizji terenowych pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na ich podstawie określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód i klimatu akustycznego oraz wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem zmiany studium oraz jego najbliższego otoczenia. Ponadto w prognozie dokonano analizy i oceny wskazanych kierunków zagospodarowania przestrzennego terenów oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy, podatności poszczególnych terenów na degradację oraz konieczności przeprowadzenia przekształceń funkcjonalno-przestrzennych omawianego obszaru.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku zmiany sposobu zagospodarowania terenów. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości oraz skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi.

6. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZMIANY STUDIUUM ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

6.1. CEL I ZAKRES STUDIUUM

Nadrzędnym celem dokumentu studium, zgodnie z art. 9 ust. 1 *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Studium stanowi podstawowe narzędzie dla prowadzenia polityki przestrzennej, w tym kształtowania ładu przestrzennego, rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury. Ustalenia studium obejmują przede wszystkim kierunki przeznaczania poszczególnych terenów na określone funkcje oraz określają zasady ochrony środowiska przyrodniczego oraz kulturowego.

Projekt zmiany studium obejmuje dwa tereny o powierzchni ok. 0,15 ha i 1,6 ha, położone w obrębach Czeberaki (przy drodze powiatowej nr 1228L) i Mogiłki (przy drodze gminnej). W istniejącym użytkowaniu teren w miejscowości Czeberaki zabudowany jest budynkami, w przeszłości pełniącymi funkcje usługowe (sklep GS oraz zlewnia mleka). W sąsiedztwie terenu, po przeciwnej stronie drogi powiatowej, znajduje się zabudowa usługowa – usługi publiczne (świetlica wiejska i OSP) oraz zabudowa zagrodowa. Na terenie zlokalizowanym w miejscowości Kostry (obręb Mogiłki) znajduje się zbiornik wodny – staw hodowlano-rekreacyjny.

W sąsiedztwie znajduje się zabudowa zagrodowa otoczona polami uprawnymi, łąkami i pastwiskami.

6.2. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

Studium wymaga spójności z szeregiem dokumentów opracowywanych i zatwierdzanych na różnych szczeblach administracji. Nadrzędnym dokumentem planistycznym jest Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego. Ponadto przeanalizowano zgodność z najważniejszymi dokumentami o wymiarze strategicznym i środowiskowym w skali powiatu parczewskiego i gminy Milanów.

❖ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju to dokument dotyczący polityki zagospodarowania przestrzennego kraju. Przyjęty został Uchwałą Rady Ministrów Nr 238 z dnia 13 grudnia 2011 roku. Cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju to:

- ✓ Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności.
- ✓ Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
- ✓ Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
- ✓ Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
- ✓ Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.
- ✓ Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Stworzenie warunków do zagospodarowania terenów obecnie niewykorzystanych poprzez adaptację na inne funkcje, jak również rozwój nowych funkcji w obszarach wiejskich (w tym przypadku zabudowy lotniskowej) wpisuje się w Cel 2 KPZK.

❖ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego Nr XI/162/2015 z dnia 30 października 2015 r., to dokument określający kierunki zagospodarowania przestrzennego na szczeblu regionalnym. W zakresie rozwoju i krystalizowania struktury osadnictwa wiejskiego PZPWL zakłada m.in.: porządkowanie wiejskich struktur przestrzennych z zachowaniem skali i form

zabudowy charakterystycznych dla terenów wiejskich oraz zwiększenie udziału funkcji pozarolniczych w kształtowaniu osadnictwa wiejskiego.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej województwa lubelskiego gmina Milanów położona jest w obszarze rolniczej przestrzeni produkcyjnej w strefie gospodarki hodowlanej o charakterze mozaikowym łąkowo-leśno-polnym. W związku z tym PZPWL zakłada zasadę nadrzędności działań służących zachowaniu naturalnych wartości zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz zrównoważony rozwój gospodarki rolnej i funkcji towarzyszących.

Gmina położona jest w obszarze funkcjonalnym o znaczeniu ponadregionalnym: *Wiejskim obszarze funkcjonalnym wymagającym wsparcia procesów rozwojowych* oraz w obszarze funkcjonalnym o znaczeniu regionalnym: *Polesie ze strefą oddziaływania Kanału Wieprz-Krzna oraz gospodarki hodowlanej*. Dla obszarów tych, jako wiodące kierunki zagospodarowania, określono:

- wzmocnianie powiązań funkcjonalnych (transportowych, teleinformatycznych, społeczno-gospodarczych) z lokalnymi ośrodkami rozwoju,
- stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości związanej z produkcją rolną i wykorzystywaniem walorów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego w turystyce,
- modernizację KWK,
- rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej,
- rozwój bazy przetwórstwa rolno-spożywczego,
- rozwój energetyki odnawialnej z wykorzystaniem biomasy, zasobów wodnych i instalacji fotowoltaicznych,
- zalesianie stref wododziałowych,
- gospodarkę hodowlaną,
- produkcję biomasy dla celów energetycznych,
- rozwój usług obsługi rolnictwa.

Ustalenia zmiany studium wpisują się w kierunki rozwoju województwa lubelskiego, uwzględniające uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne rozwoju gmin.

Na obszarach objętych zmianą studium PZPWL nie wskazuje zadań i inwestycji celu publicznego o znaczeniu wojewódzkim i ponadlokalnym.

❖ **Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030)**

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020 została przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 24 czerwca 2013 r.

W horyzoncie 2020 roku strategiczne cele rozwoju są określone następująco:

- wzmocnianie urbanizacji regionu,
- restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich,
- selektywne zwiększanie potencjału wiedzy, kwalifikacji, zaawansowania technologicznego, przedsiębiorczości i innowacyjności regionu,
- funkcjonalna, przestrzenna, społeczna i kulturowa integracja regionu.

W SRWL wskazane zostały *Obszary Strategicznej Interwencji (OSI)*, które stanowią przestrzenne odzwierciedlenie potencjałów i problemów rozwojowych, zidentyfikowanych na obszarze województwa. Stanowią one wyznacznik obszarów o szczególnych potencjałach

rozwojowych, jak również obszarów problemowych o znaczeniu priorytetowym dla samorządu województwa. Gmina Milanów zakwalifikowana została do obszaru strategicznej interwencji:

- **obszar funkcjonalny Polesie**, dla którego interwencja obejmować powinna działania zmierzające do wykorzystania potencjału obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo dla tworzenia warunków wzrostu społeczno-gospodarczego tych obszarów oraz określenia charakteru i natężenia funkcji turystycznej, aby nie powodowała ona dewaloryzacji lub zniszczenia walorów i zasobów przyrodniczych, które na tym terenie są podstawą jej wykształcenia. Ponadto interwencja powinna obejmować takie działania, jak: aktywna ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego i przyrody, rozwój infrastruktury transportowej, poprawa dostępu do usług społecznych, poprawa warunków fitosanitarnych, przywrócenie miastom funkcji społecznych i gospodarczych z jednoczesnym wsparciem zasobów ludzkich i przedsiębiorczości,
- **obszar ochrony i kształtowania zasobów wodnych** – jest to obszar wymagający modernizacji systemów melioracyjnych, budowy zbiorników retencyjnych i wielofunkcyjnych. Interwencja powinna obejmować działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa poprzez eliminowanie zagrożeń powodziowych oraz będzie służyć zrównoważonemu rozwojowi funkcji ochronnych i gospodarczych (np. tym turystycznych), na obszarach o różnym stanie zainwestowania i statusie ochrony przyrody i krajobrazu (korytarze ekologiczne o randze europejskiej i krajowej); rozwiązanie problemów konfliktowych narosłych w wyniku degradacji technicznej urządzeń przeciwpowodziowych i melioracyjnych, niedoboru zbiorników niezbędnych do przetrzymywania wody, jak też niedoinwestowania gospodarki komunalnej,
- **obszar rozwoju gospodarki hodowlanej** – interwencja powinna obejmować działania mające na celu wsparcie inicjatyw na rzecz edukacji i podnoszenia kompetencji rolników, wsparcie tworzenia i rozwoju rynków hurtowych produktów rolnych, wsparcie rozwoju grup producenckich, wsparcie rozwoju zakładów przetwórstwa, zakładów branży mięsnej i mleczarskiej, wsparcie rozwoju infrastruktury gospodarki rybackiej, uzupełnienie sieci dróg i wyposażenia w infrastrukturę komunalną oraz zaplecza sanitarnego, rozbudowę i modernizację infrastruktury elektroenergetycznej i gazowej w celu umożliwienia poboru zwiększonej ilości energii ze źródeł rozproszonych.

❖ **Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023**

Priorytetowymi obszarami przyszłej interwencji w ramach Programu Ochrony Środowiska powinny być:

- ochrona powietrza i klimatu - w zakresie ograniczenia niskiej emisji pyłów i poprawy jakości powietrza;
- ochrona przed zagrożeniem hałasem - w zakresie ograniczenia narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas drogowy;
- gospodarowanie wodami - w zakresie poprawy jakości oraz ilości wód powierzchniowych i podziemnych;

W zakresie możliwym do realizacji na poziomie gminy, w/w działania uwzględnione zostały w zapisach projektu zmiany studium - w kierunkach ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz kierunkach rozwoju infrastruktury technicznej.

❖ **Strategia Rozwoju Gminy Milanów na lata 2015-2023 zawarta w „Strategii Gmin Partnerskich Doliny Zielawy na lata 2015-2023”**

Główne kierunki rozwoju obszaru Doliny Zielawy to: nowoczesna wieś, obszar ochrony i kształtowania zasobów wodnych oraz obszar gospodarczego wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych.

Kształtowanie przestrzeni gminy na podstawie narzędzi, jakim są studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wpisuje się w cel rozwojowy Strategii, jakim jest: „*Racjonalne zarządzanie i kształtowanie przestrzeni gmin partnerskich tworzących obszar Doliny Zielawy*”.

7. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STANU ZASOBÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO I KULTUROWEGO TERENÓW OBJĘTYCH PROJEKTEM ZMIANY STUDIUM

7.1. POŁOŻENIE, UŻYTKOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU

Gmina Milanów położona jest w północnej części powiatu parczewskiego przy granicy z powiatami radzyńskim i białskim i graniczy z gminami: od północno-zachodu z gminą Wołyń, od wschodu z gminami Jabłoń i Wisznice, od północy z gminą Komarówka Podlaska, a od południa z gminami Parczew i Siemień. Gmina Milanów ma charakter rolniczy. Sieć osadniczą tworzą ośrodek gminny Milanów o funkcji administracyjno-usługowej oraz dziewięć wsi o głównej funkcji zabudowy zagrodowej. Główny szkielet komunikacyjny na terenie gminy tworzą: droga krajowa nr 63 Radzyń Podlaski – Wisznice i droga wojewódzka nr 813 Międzyrzec Podlaski – Parczew, które uzupełnia sieć dróg powiatowych i gminnych. Gminę przecina również linia PKP Łuków – Lublin.

Tereny objęte zmianą studium położone są w:

- miejscowości Czeberaki – działki oznaczone nr ewid. 70/2 i 70/3, położone przy drodze powiatowej, w zwartej jednostce osadniczej miejscowości, zabudowane budynkami usługowymi; w obowiązującym studium działki przeznaczone są pod zabudowę usługową, natomiast w projekcie zmiany studium wskazane są pod funkcje zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej (RM/MN);
- miejscowości Kostry (obwód Mogiłki) – działki oznaczone nr ewid. 50, 51/1, 49, 40, 33/3 i 30 – teren położony jest przy drodze gminnej, niezabudowany, na którym zlokalizowany jest zbiornik wodny (hodowlano-rekreacyjny); w obowiązującym studium teren przeznaczony jest pod łąki, natomiast w projekcie studium wskazany został pod zabudowę letniskową.

Dla terenów zabudowy letniskowej (ML), studium ustala:

- 1) zabudowa podstawowa – budynki letniskowe, budynki gospodarcze i inne obiekty służące funkcji wypoczynkowej i rekreacji indywidualnej;
- 2) dopuszcza się realizację zbiorników i oczek wodnych służących funkcji wypoczynkowej i rekreacyjnej;
- 3) minimalna powierzchnia biologicznie czynna w granicach działki budowlanej – 20%;
- 4) maksymalna powierzchnia zabudowy w granicach działki budowlanej – 30%;

- 5) wysokość budynków mierzona do najwyższej kalenicy dachu nie powinna przekraczać – 8 m;
- 6) ilość kondygnacji nadziemnych (łącznie z poddaszem użytkowym) – maksymalnie 2;
- 7) w granicach terenów dopuszcza się realizację dróg wewnętrznych i innych terenów obsługi komunikacyjnej;
- 8) należy zapewnić miejsca parkingowe w ramach zainwestowanej nieruchomości.

Ponadto w projekcie studium dokonano zmiany wskaźników kształtowania zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz rekreacyjnej – w zakresie dopuszczalnej wysokości budynków. Dopuszczona maksymalna wysokość zabudowy wyniesie 11,0 m, za wyjątkiem budynków gospodarczych i garażowych służących obsłudze i funkcji produkcji rolniczej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, których maksymalna wysokość zabudowy nie może przekraczać 14 m. Dodatkowo dokonano powiązanej ze zmianą maksymalnej dopuszczalnej wysokości zabudowy również maksymalnej dopuszczalnej liczby nadziemnych kondygnacji budynków.

7.2. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE I RZEŻBA TERENU

Pod względem fizyczno – geograficznym gmina położona jest w obrębie Polesia Lubelskiego, w subregionie Równina Parczewska, charakteryzującym się krajobrazem nizinym (wg J. Kondrackiego „Regiony fizyczno–geograficzne Polski”, Warszawa 1977).

7.3. BUDOWA GEOLOGICZNA I WARUNKI GRUNTOWE

Obszar gminy charakteryzuje rozległa równina denudacyjna z okresu plejstoceniowego i obniżenia powytopiskowe. Równina plejstoceniowa zbudowana jest głównie z sandru. Na podłożu prekambriu i paleozoiku zalegają osady mezozoiczne jury i kredy wykształcone w postaci kredy piaszczystej i margli. Natomiast na osadach kredowych zalegają utwory trzeciorzędowe o bardzo zróżnicowanej miąższości – od 1,5 do 30 m. Na południe i zachód od Milanowa, bezpośrednio na utworach mezozoiku, zalegają utwory czwartorzędowe. Na terenie gminy osady czwartorzędowe mają miąższość ok. 60 m i budują go warstwy piaszczysto-żwirowe i gliniaste.

Morenę czołową budują utwory akumulacji lodowcowej – piaski różnoziarniste przewarstwione pospółką i żwirem, w okolicach Milanowa – gliny zwałowe, a w pasie od Zieleńca przez Kostrów do Mogilek – aluwia glin zwałowych.

O warunkach geologiczno–inżynierskich decydują: skład litologiczny skał i gruntów, ukształtowanie powierzchni terenu, a także położenie zwierciadła wód gruntowych i ewentualne zagrożenie procesami geodynamicznymi. Uwzględniając te kryteria, na terenie gminy wydzielono rejony korzystne i niekorzystne (utrudniające) dla budownictwa, gdzie planowanie obiektów budowlanych wiązałoby się z nadmiernym wzrostem kosztów inwestycji. Z analizy wyłączono obszary kompleksów leśnych, gleb chronionych oraz łąk na gruntach organicznych. Obszary występowania gruntów spoistych zwartych, półzwartych, twardoplastycznych, gruntów sypkich średniozagęszczonych, w obrębie których zwierciadło wód gruntowych leży poniżej 2 m p.p.t. zakwalifikować można do rejonów o korzystnych warunkach budowlanych i są one zlokalizowane w przeważającej części gminy. Rejony

o warunkach geologiczno-inżynierskich niekorzystnych dla budownictwa związane są przede wszystkim z występowaniem gruntów słabonośnych, gruntów antropogenicznych, obszarów podmokłych, zabagnionych, narażonych na zalewanie, a także obszarów, na których poziom wód gruntowych występuje nie głębiej niż 2 m od powierzchni terenu. Zlokalizować je można głównie w sąsiedztwie Rowu Gęś-Czeberaki oraz rzek Piwonii, Żarnicy, Piskorzanki i Piskorzanki A.

W miejscowości objętej zmianą przeznaczenia terenów – w Kostrach występują piaski drobne i średnie akumulacji wodno lądowej, przewarstwione pyłami i glinami, a miejscami grunty organiczne (torfy). Poziom wód gruntowych waha się w przedziale 0-2 m. Pod względem warunków budowlanych grunty te ocenia się jako niekorzystne dla bezpośredniego posadowienia budynków – obszar występowania gruntów słabonośnych.

W miejscowości Czeberaki występują utwory akumulacji aluwialnej – piaski drobne, przewarstwione pyłami i podścielone glinami na głębokości poniżej 4,0 m. Warunki budowlane na tym terenie są korzystne, z uwagi na występowanie gruntów nośnych sypkich o miąższości ponad 4,0 m. Poziom wód gruntowych waha się w granicach 2-3 m p.p.t.

7.4. UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN ORAZ OBSZARY I TERENY GÓRNICZE

Na terenie gminy Milanów nie występują udokumentowane złoża kopalin.

7.5. WODY POWIERZCHNIOWE

Zgodnie z podziałem hydrograficznym kraju teren gminy Milanów położony jest w obszarze dorzecza Wisły. Południowa część gminy należy do zlewni Wieprza (Z-III), natomiast północna do zlewni Bugu (Z-IV).

Obszar gminy Milanów cechuje niska gęstość wód powierzchniowych. Teren gminy leży w zasięgu zlewni głównych rzek: Piwonii Milanów, Żarnicy oraz Piskorzanki i Piskorzanki A. Rzeka Piwonia Milanów – prawostronny dopływ rzeki Tyśmienicy – odwadnia ok. 60 % terenu gminy (część południową, zachodnią i centralną). Rzeka Żarnica płynie z północy na południe, wzdłuż granicy wsi Kostry, Czeberaki i Mogiłki. Rzeka odwadnia wschodnią część gminy poprzez gęstą sieć rowów melioracyjnych, szczególnie gęstą w rejonie wsi Mogiłki i Czeberaki. Natomiast rzeki Piskorzanka i Piskorzanka A. przepływają w środkowo-wschodniej części gminy.

Urządzeniami melioracji podstawowej na terenie gminy Milanów są Kanał Wieprz-Krzna, doprowadzalnik Gęś-Czeberaki i doprowadzalnik III-Brzozowy Kąt.

Zgodnie z podziałem kraju na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) obszar gminy Milanów znajduje się w obrębie 9 JCWP, granice których pokrywają się z granicami naturalnymi zlewni cieków powierzchniowych. Są to:

- ✓ PLRW2000232664869 - Żarnica - silnie zmieniona, stan JCW - dobry, rzeka niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- ✓ PLRW2000026642813 - Kanał Wieprz-Krzna od Wieprza do dopływu z lasu przy Żulinkach, sztuczna część wód, stan zły, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych;

- ✓ PLRW20000232664849 – Muława; potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych, stan zły, niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- ✓ PLRW2000172482699 – Piskorzanka – potok nizinny piaszczysty, stan zły; zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- ✓ PLRW2000172482549 - Dopływ spod Kol. Czemierniki Płd., naturalna część wód, stan zły, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- ✓ PLRW200001724849 – Stara Piwonia – część wód silnie zmieniona; stan zły, niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- ✓ PLRW200017248369 - Dopływ spod Pieniek; naturalna część wód, stan zły, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- ✓ PLRW200017248296 – Dopływ spod Augustówki – potok nizinny piaszczysty, stan zły; zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- ✓ PLRW200017248274 – Dopływ spod Wierzbówki – potok nizinny piaszczysty, stan zły; zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Obszary objęte zmianą studium znajdują się w granicach 2 JCWP PLRW2000172482699 – Piskorzanka (obszar w obrębie Mogiłki) oraz PLRW20001724849 Stara Piwonia (obszar w Czeberakach).

7.6. WODY PODZIEMNE

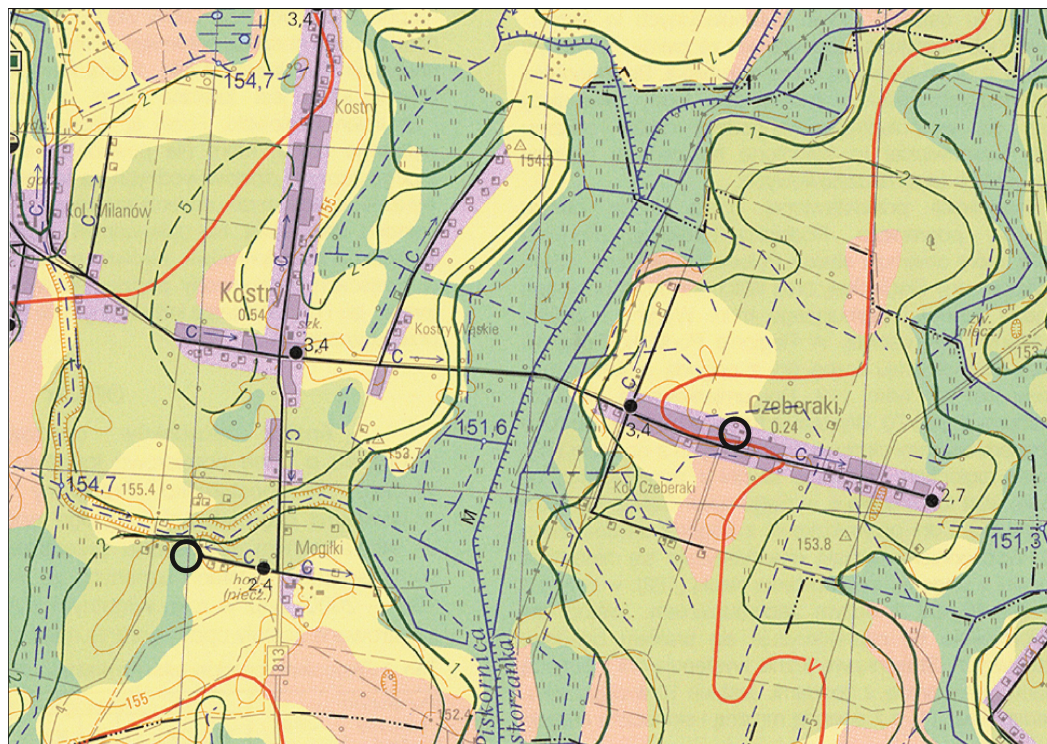
Warunki hydrogeologiczne gminy Milanów sprawiają, że wodonoścem dla zbiornika podziemnego są piaski czwartorzędowe i trzeciorzędowe oraz utwory górnej kredy. Wody gruntowe I poziomu wodonośnego występują w utworach czwartorzędowych w ich najpłycej położonych poziomach. W obrębie równin akumulacji wodnej występują one na głębokości nieprzekraczającej 2 m p.p.t. i związane są z utworami piaszczystymi, sięgającymi tu poniżej 5 m głębokości. Obszary płytkiego występowania wód gruntowych zlokalizowane są głównie we wschodniej części gminy oraz w obniżeniach powytopiskowych, pomiędzy Milanowem a Kopiną. Łącznie powierzchnia gminy objęta hydroizobata 2 m wynosi około 25 % i obejmuje częściowo sołectwa: Czeberaki, Kostry, Rudno I, II, III, Rudzieniec, Radcze, Milanów i Kopinę. Wody tego poziomu posiadają swobodne zwierciadło wody i jego poziom uzależniony jest od ilości opadów atmosferycznych, w skrajnych przypadkach poziom zwierciadła dochodzi jest niższy niż 1 m. Na pozostałych obszarach gminy zwierciadło pierwszej warstwy wód gruntowych znajduje się z reguły pod napięciem i zalega na głębokości poniżej 3 m p.p.t. (lokalnie nawet 7,0 m p.p.t.).

Druga warstwa wodonośna poziomu czwartorzędowego znajduje się na głębokości 50-60 m p.p.t. Najwyższa zasobność wody tej warstwy występuje w centralnej części gminy w okolicach Milanowa i Kopiny – 30 do 60 m³/h i zmniejsza się w kierunku północnym i wschodnim (w okolicach Rudna i Czeberaków kształtuje się na poziomie 15-30 m³/h) oraz zachodnim (w rejonie Cichostowa wynosi ok. 5 – 15 m³/h).

Wody poziomu trzeciorzędowego posiadają napięte zwierciadło i występują na głębokości ok. 60-70 m. Wydajność tego poziomu szacuje się na 30-60 m³/h.

Wody kredowe na terenie gminy Milanów nie są rozpoznane lecz należy się ich spodziewać na głębokości 65-70 m p.p.t. w szczelinach utworów kredowych.

Gmina Milanów znajduje się w obrębie zbiornika trzeciorzędowego GZWP 215 – Subniecka Warszawska. Zbiornik ten, ze względu na jego strategiczny charakter i występowanie na obszarze o powierzchni około 51 000 km², charakteryzujący się wodami wgłębnymi w przeważającej części dobrze izolowanymi od zagrożeń z powierzchni terenu, lecz lokalnie pozbawionymi tej izolacji w obrębie słabo rozpoznanych struktur kopalnych w nadkładzie, wykazuje znaczne zróżnicowanie przestrzenne własności hydrogeologicznych i jakości wód, a także wymaga zrealizowania dokumentacji hydrogeologicznej.

- tereny zmiany studium
- głębokość do zwierciadła wody w m
- hydroizobaity (głębokość do zwierciadła wody w m)

Źródło: na podstawie mapy hydrogeologicznej

Obszary objęte zmianą studium znajdują się w obrębie JCWPd PLGW200075, charakteryzującej się dobrym stanem chemicznym i ilościowym, która nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

7.7. GLEBY

Gleby występujące w granicach gminy Milanów wytworzone są z pyłów wodnolodowcowych zalegających na średniogłębokich i płytkich piaskach i glinach. Przeważają gleby bielcowe występujące na wyżej położonych partiach terenu. Nieco mniejsze powierzchnie zajmują gleby brunatne. W obniżeniach terenu zalegają czarne ziemie, natomiast w dolinach rzecznych – gleby torfowe.

Według klasyfikacji przydatności rolniczej występują:

- Gleby kompleksu pszennego dobrego (2-go kompleksu przydatności rolniczej) – zajmują niespełna 11 % ogólnej powierzchni użytków rolnych; są to gleby bielcowe utworzone z pyłów zalegających średniogłęboko na glinach. Największe obszary tego kompleksu zlokalizowane są w rejonie: Milanowa, Kopiny i na wschód od miejscowości Rudno I.
- Gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego i pszenno-żytniego (4-go kompleksu przydatności rolniczej) – stanowią 27 % ogólnej powierzchni użytków rolnych; są to gleby bielcowe i pseudobielcowe utworzone z pyłów zwykłych zalegających na piaskach słabogliniastych lub glinach średnich. Na obszarze gminy występują w okolicach: Rudna, Milanowa, Rudzieńca i na wschód od Rudzieńca. Gleby tego kompleksu występują głównie w II i III klasie bonitacyjnej i podlegają ochronie przed nierolniczym użytkowaniem.
- Gleby kompleksu żytniego dobrego (5-go kompleksu przydatności rolniczej) – zajmują 25,5% ogólnej powierzchni użytków rolnych; są to gleby pseudobielcowe i bielcowe wykształcone z pyłów zwykłych. Największe obszary tego kompleksu występują w rejonie wsi: Radcze, Czeberaki i Mogiłki.
- Gleby kompleksu żytnio-ziemniaczanego słabego (6-go kompleksu przydatności rolniczej) – stanowią 10 % użytków rolnych; są to gleby bielcowe i pseudobielcowe utworzone z piasków słabogliniastych lekkich oraz gleby brunatne zalegające na pyłach zwykłym. Gleby tego kompleksu występują w południowo-zachodniej części gminy, w rejonie wsi Okalew.
- Gleby kompleksu żytnio-lubinowego (7-go kompleksu przydatności rolniczej) – zajmują powierzchnię ok. 4,5 % pow. użytków rolnych; są to gleby brunatne i bielcowe utworzone z piasków słabogliniastych, płytko zalegających na piasku luźnym. Gleby tego kompleksu zlokalizowane są w południowo-zachodniej części gminy.
- Gleby kompleksu zbożowego pastewnego mocnego (8-go kompleksu przydatności rolniczej) – obejmują prawie 19,5 % pow. użytków rolnych; stanowią je czarne ziemie zdegradowane oraz gleby pseudobielcowe utworzone z pyłów zwykłych i piasków gliniastych mocnych. Występują na terenie całej gminy, na obszarach niżej położonych. Gleby tego kompleksu występują w III i IV klasie bonitacyjnej.
- Gleby kompleksu zbożowego pastewnego słabego (9-go kompleksu przydatności rolniczej) – występują na małych powierzchniach w okolicach wsi Kol. Cichostów. Stanowią je czarne ziemie zdegradowane wykształcone z piasków gliniastych lekkich i pylastych.

Na terenie gminy trwałe użytki zielone występują w dolinie rzeki Piwonii Milanów i Żarnicy, innych mniejszych cieków wodnych oraz w lokalnych obniżeniach terenu.

Występują one w kompleksach:

- Trwałe użytki zielone średnie – 2z – stanowią 82 % użytków zielonych. Stanowią je gleby torfowe całkowite utworzone z torfów niskich oraz czarne ziemie utworzone z pyłów całkowitych.
- Trwałe użytki zielone słabe – 3z – zajmują niewielkie powierzchnie. Stanowią je gleby pobagienne.

Na obszarach objętych zmianą studium w obrębie **Mogiłki** występują użytki zielone średnie (2z) w klasie ŁIV – wskazane do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu, natomiast w miejscowości **Czeberaki** występują grunty zakwalifikowane do 5-go kompleksu żytniego dobrego – grunty żytnio-ziemniaczane, występujące w klasie IVa bonitacyjnej.

7.8. WARUNKI KLIMATYCZNE

Według podziału klimatycznego Zienkiewiczów (1975) teren gminy Milanów znajduje się w obszarze dziedziny Lubartowsko-Parczewskiej. Wyróżnia się ona wysoką średnią wilgotnością względną powietrza (ok. 70 %), wysokimi wartościami parowania wody (800-900 mm w skali roku), stosunkowo dużymi anomaliami temperatury powietrza (1,2-1,4° C) oraz jednymi z największych w województwie prędkościami wiatru – średnie roczne 3,0-3,5 m/sec. Na podstawie analiz przeprowadzonych dla stacji w Milanowie oraz stacji w gminach sąsiednich wynika, że obszar cechuje niska średnia roczna temperatura powietrza 6,9°C-7,2°C. W najcieplejszym miesiącu roku – w lipcu, średnia temperatura wynosi +16,8°C, natomiast w miesiącu najchłodniejszym, czyli w styczniu - 4,2°C. W skali województwa są to niskie wartości temperatur. Charakterystyczną cechą pozostaje również wysoka liczba dni z przymrozkami – średnio 123 dni w roku. Okres wegetacyjny wynosi około 200-210 dni w roku, rozpoczyna się 1-5.IV, a kończy 28-30.X.

Wilgotność względna powietrza na terenie gminy wynosi średnio 70 %, a jej wahania wynoszą ok. 20 %. Największe wilgotności przypadają na okres zimowy, najniższe na okres lata. Najwyższa wilgotność charakteryzuje podmokłe doliny rzek.

Mgły są zjawiskiem ściśle związanym z temperaturą i wilgotnością powietrza. Na terenie gminy mgły utrzymują się średnio 25 dni w ciągu roku i występują głównie w zimnej połowie roku – w okresie od września do marca.

Największe zachmurzenie przypada na chłodną porę roku, a maksymalne wartości dni pochmurnych występują w listopadzie i grudniu, natomiast minimalne – w czerwcu i wrześniu. Średnia liczba dni pochmurnych wynosi 110-170, a dni pogodnych – 40. Gmina posiada znaczne usłonecznienie – średnie roczne ok. 35 %.

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi ok. 530 mm. Największa ilość opadów przypada na miesiące letnie z maksimum w sierpniu i lipcu. Najmniejszą ilość opadów notuje się w okresie zimowym – od grudnia do marca, przy czym są to opady długotrwałe lecz nieduże. Średnia liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 82.

Na rozpatrywanym terenie przeważają wiatry południowo-zachodnie i zachodnie. Dość częste są także wiatry południowo-wschodnie i północno-zachodnie. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 3-3,5 m/sec., jednakże na uwagę zasługuje stosunkowo duży procent ciszy w ciągu roku.

Teren zmiany studium w miejscowości Kostry (obręb Mogiłki), przeznaczony pod funkcje letniskowe, według oceny klimatu lokalnego w opracowaniu ekofizjograficznym, cechuje się niekorzystnymi warunkami klimatycznymi pod względem warunków termiczno-wilgotnościowych. Nie jest wskazany dla zabudowy mieszkaniowej oraz dla upraw roślin nieodpornych na przymrozki. Nie ma natomiast przeciwwskazań dla zagospodarowania go w sposób sezonowy - pod funkcje letniskowe, czy rekreacyjne, w szczególności, że znajduje się on w części gminy o niskim stopniu zurbanizowania, w niedalekim sąsiedztwie terenów leśnych, co wskazywać może na dobrą jakość powietrza. Inaczej przedstawiają się lokalne warunki klimatyczne na obszarze zlokalizowanym w miejscowości Czeberaki. Występują tu korzystne warunki klimatyczne, o dobrych warunkach solarnych, wietrznych i wilgotnościowych. Obszar posiada predyspozycje do wykorzystania go pod funkcje mieszkaniowe.

7.9. RUCHY MASOWE

Na terenie gminy Milanów nie zostały zarejestrowane osuwiska. Nie wskazano również obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych.

7.10. SZATA ROŚLINNA

Roślinność potencjalna

Występujące na terenie gminy siedliska wskazują, iż panującym typem roślinności potencjalnej, jaka mogłaby zapanować w warunkach nieskrępowanej sukcesji ekologicznej, jest grąd subkontynentalny lipowo–dębowo–grabowy (*Tilio Carpinetum*) w odmianie środkowopolskiej i serii ubogiej. W roślinności potencjalnej w południowej części gminy znaczne powierzchnie zajmują siedliska borów mieszanych sosnowo–dębowych (*Quercus Pinetum*). Z dolinami cieków wodnych związane są niżowe łągi olszowe (*Circaeum –Alnetum*).

Roślinność rzeczywista

Na terenach objętych opracowaniem, w miejscowości Czeberaki - roślinność jest uboga, z uwagi na znaczne przekształcenia antropogeniczne działek. W miejscowości Kostry występuje głównie roślinność łąkowa oraz niewielkie kępy krzewów.

7.11. FAUNA

Na obszarze gminy najcenniejsze zoocenozy związane są z dolinami rzecznyymi, a także z kompleksami leśnymi. Pozostałe tereny cechują się przewagą ubogich przyrodniczo siedlisk polnych, niewielkich obszarowo powierzchni siedlisk łąkowych oraz ekosystemów wodnych, co decyduje o stosunkowo niewielkim bogactwie i zróżnicowaniu świata zwierząt. Tereny objęte zmianą Studium nie są położone na trasach migracyjnych zwierząt. Położone są one w terenach zurbanizowanych (Czeberaki) – w ciągu zabudowy zagrodowej lub w sąsiedztwie terenów zabudowanych, zlokalizowanych przy drodze publicznej (Kostry). Tereny te nie stanowią miejsca bytowania zwierząt innych niż powszechne gatunki, towarzyszące terenom zainwestowanym.

7.12. POWIĄZANIA PRZYRODNICZE

W Systemie Przyrodniczym Gminy wyróżnia się podstawowe ogniwa, którymi są: węzły, ciągi i korytarze ekologiczne. W ramach Systemu zostały wyodrębnione:

- Obszar węzłowy (kompleksy leśne Myślatyna, Rudzieniec, Czarny Las, Milanów), w skład którego wchodzi rezerwat „Czarny Las”. Obszar charakteryzuje się najwyższymi ekologicznymi i przyrodniczymi walorami w gminie, odgrywa istotną rolę hydrograficzną w zlewniach Piwonii Milanów i Żarnicy, a także w istotny sposób oddziałuje na topoklimat znacznej części gminy.
- Węzeł ekologiczny „Las Brzeziny”, charakteryzujący się dużym zróżnicowaniem siedliskowym.

- Obszary łącznikowe, które tworzą korytarze ekologiczne: doliny Żarnicy, doliny Piwonii Milanów i kompleksów leśnych Kulik, Okalew, Szpakowizna.

Obszary poza Systemem Przyrodniczym Gminy stanowią głównie tereny upraw polowych, zabudowy zagrodowej, inne tereny zabudowane oraz tereny komunikacyjne.

Tereny objęte w projekcie zmiany studium pod funkcje inwestycyjne – zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej i letniskowe położone są poza Systemem Przyrodniczym Gminy.

7.13. WALORY PRZYRODNICZE, KRAJOBRAZOWE I KULTUROWE

O walorach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych decydują czynniki naturalne w postaci rzeźby tereny, elementy pokrycia naturalnego (las i inne formy zieleni) oraz czynniki antropogeniczne, mające swój wyraz w historycznym, a także współczesnym zagospodarowaniu terenu.

7.13.1. WALORY KRAJOBRAZOWE I PRZYRODNICZE

Przynależność fizycznogeograficzna gminy Milanów decyduje o jej wartości zarówno przyrodniczej, jak i krajobrazowej. Najistotniejszymi elementami rzeźby terenu w gminie pozostają doliny rzek – głównie Piwonii Milanów i Żarnicy oraz lasy (zajmujące ponad 17 % powierzchni gminy).

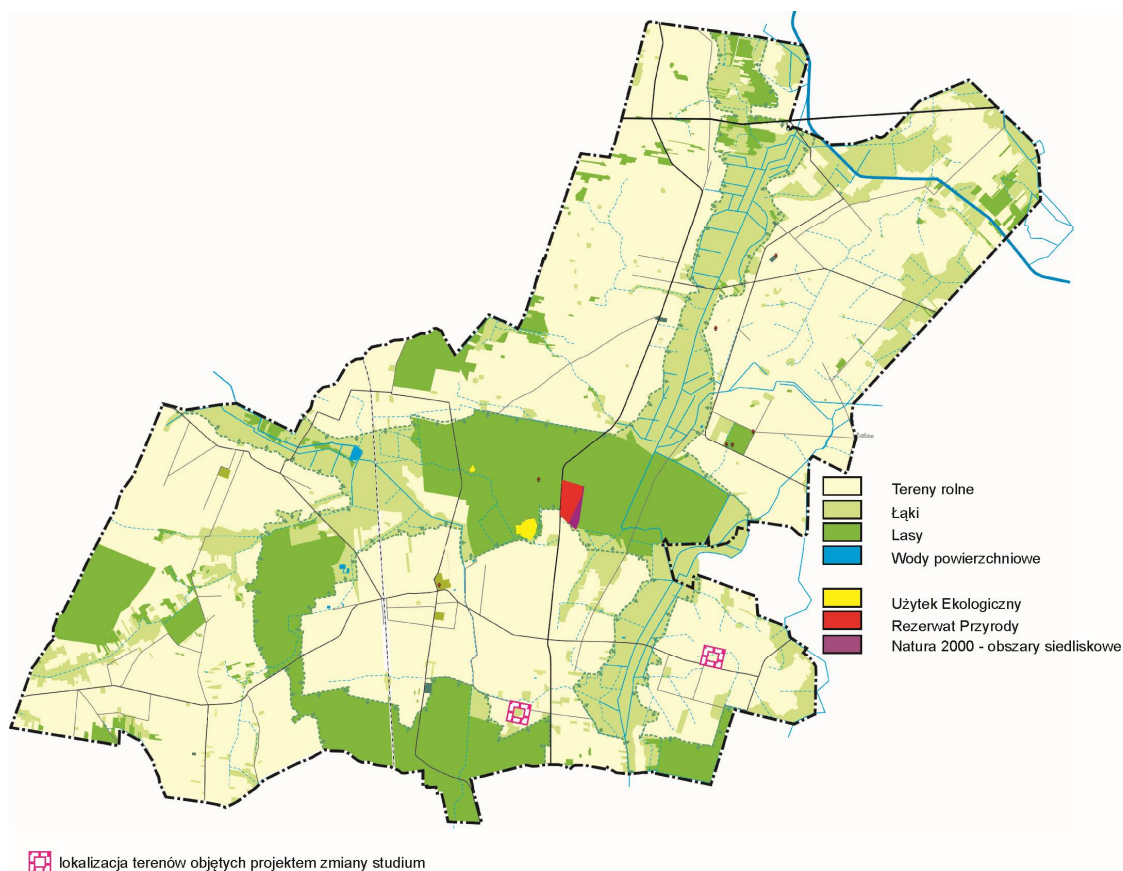
Pod względem krajobrazowym, tereny objęte zmianą studium nie posiadają szczególnych walorów krajobrazowych. Są to obszary położone w granicach istniejących struktur osadniczych lub w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowanych.

7.13.2. OCHRONA PRZYRODY

W granicach gminy Milanów prawnej ochronie przyrody podlegają:

- leśny rezerwat przyrody „Czarny Las” o powierzchni 15,96 ha, którego celem ochrony jest zachowanie fragmentu wielogatunkowego lasu mieszanego pochodzenia naturalnego z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin w runie, utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 21 września 1981 roku w sprawie uznania za rezerwat przyrody,
- Obszar NATURA 2000 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk kod PLH060002 „Czarny Las” o powierzchni 19,8 ha, obejmujący w całości rezerwat przyrody „Czarny Las”. Obszar NATURA 2000 wyznaczony został w celu ochrony typu siedliska wymienionego w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG – grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum). Na terenie obszaru występuje bardzo dobrze zachowany fragment grądu lipowo-grabowego z wielogatunkowym naturalnym drzewostanem i wieloma rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin runa leśnego,
- użytek ekologiczny – obszar śródleśnych bagien o powierzchni 7,94 ha - położony na terenie Leśnictwa Czarny Las, ustanowiony w 1995 r.,

- 11 pomników przyrody, spośród których 5 występuje w miejscowości Milanów, 1 w miejscowości Cichostów, 1 – w miejscowości Radcze, 4 – na terenach leśnych Leśnictwa Czarny Las i Milanów.

Tereny objęte zmianą studium nie są położone w granicach obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody, a także w ich bliskim sąsiedztwie. W granicach działek objętych zmianą studium nie występują pomniki przyrody.

7.13.3. OCHRONA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

W wykazie zabytków wpisanych do rejestru zabytków województwa lubelskiego na terenie gminy Milanów znajdują się:

- Zespół dworsko-parkowy (A/499) w miejscowości Kopina
- Zespół kościoła parafialnego p.w. Niepokalanego Poczęcia N.M.P w Milanowie (A/1370)
- Założenie dworsko-ogrodowe z zespołem gorzelni w Milanowie (A/1371)
- Cmentarz wojenny z I wojny światowej wraz z drzewostanem (A/1438), założony w 1914 r. w miejscowości Okalew
- Kościół parafialny pw. Św. Mikołaja z otaczającym drzewostanem (A/1394), dawna cerkiew prawosławna murowana z 1895 r. w miejscowości Radcze
- Cmentarz unicki wraz z drzewostanem (A/1393), założony w 2 poł. XVIII w. w miejscowości Radcze

- Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego z wyposażeniem wnętrza i otoczeniem w granicach cmentarza kościelnego, dzwonnica (A/109) w miejscowości Rudno
- Cmentarz epidemiczny wraz z drzewostanem (A/1374), założony w latach 1872-1874 w miejscowości Rudno.

Ponadto na obszarze gminy zlokalizowane są liczne obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Żaden z powyższy zespołów ani też obiektów wpisanych do ewidencji zabytków nie jest zlokalizowany w granicach objętych zmianą studium oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Obszar gminy Milanów objęty został badaniami Archeologiczne Zdjęcia Polski. Na analizowanym terenie nie zewidencjonowano stanowisk archeologicznych.

8. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA ORAZ JEGO NATURALNA ODPORNOŚĆ NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI

8.1. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Brak punktów pomiarowych oraz sieci monitorujących stężenie zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery na terenie gminy Milanów utrudnia ocenę jakości powietrza. Źródła informacji na temat jakości powietrza pochodzą głównie z raportów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie. Jak wynika z danych WIOŚ w Lublinie, strefę lubelską, według kryterium ochrony zdrowia, zaliczono do klasy C z uwagi na przekroczenia 24-godzinnych stężeń pyłu PM₁₀, średniorocznych stężeń PM_{2,5} i benzo/a/pirenu w pyłe PM₁₀. Główną przyczyną wysokich stężeń tego rodzaju zanieczyszczeń jest emisja z procesów grzewczych opartych na węglu, w tym tzw. niska emisja z indywidualnego ogrzewania budynków. Drugą przyczyną są niekorzystne warunki klimatyczne, rozumiane jako wystąpienie szczególnie niekorzystnej sytuacji meteorologicznej z punktu widzenia zanieczyszczenia powietrza. Dodatkowymi przyczynami są emisja z zakładów przemysłowych, ciepłowni oraz emisja komunikacyjna. W strefie lubelskiej istotny udział ma emisja z rolnictwa (uprawy). Na terenie gminy Milanów przekroczenia benzo/a/pirenu w pyłe PM₁₀ dotyczą wyłącznie obszaru miejscowości Milanów. Tereny objęte analizą nie są narażone na ponadnormatywne zanieczyszczenia powietrza.

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru strefy lubelskiej												
SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	O ₃ ²⁾	Pb	As	Cd	Ni	BaP	PM _{2,5}
A	A	C	A	A	A	D ₂	A	A	A	A	C	A

klasa A – klasa strefy dla zanieczyszczenia o stężeniach poniżej poziomu dopuszczalnego bądź docelowego, klasa C – klasa strefy dla zanieczyszczenia o stężeniach powyżej poziomu dopuszczalnego bądź docelowego, klasa D₂ – klasa strefy o stężeniach ozonu przekraczających poziom celu długoterminowego,

1) – wg poziomu docelowego,

2) – wg poziomu celu długoterminowego.

Źródło: Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego, Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

8.2. HYDROSFERA

Zgodnie z metodyką badań jakości wód wynikającą z założeń Ramowej Dyrektywy Wodnej, ocenę stanu ekologicznego jednolitych części rzek województwa lubelskiego sporządzono w oparciu o *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych* (Dz. U. 2016 poz. 1178).

Wykaz JCWP, w zasięgu których położone są obszary zmiany studium

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Status JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Aktualny stan JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Typ odstępstwa	Uzasadnienie derogacji
PLRW2000172482699	PISKORZANKA	Sztuczna część wód	Powyżej dobrego	Dobry	Zły	Zagrożona	Brak	Nie dotyczy
PLRW20001724849	STARA PIWONIA	Sztuczna część wód	Umiarkowany	Dobry	Zły	Niezagrożona	4(4)-1	Wpływ działalności antropogenicznej na stan JCW generuje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na brak rozwiązań technicznych możliwych do zastosowania w celu poprawy stanu JCW

źródło: opracowanie własne na podstawie Aktualizacji Programu Gospodarki Wodnej dorzecza Wisły, 2016

Głównym źródłem zanieczyszczenia wód są zanieczyszczenia zawarte w spływach powierzchniowych z terenów zurbanizowanych, nieuporządkowana gospodarka ściekowa w jednostkach osadniczych oraz nieumiejętne nawożenie mineralne i organiczne.

Hydrosfera stanowi geokomponent najbardziej wrażliwy i najbardziej narażony na przekształcenia i degradację. O odporności środowiska wodnego na zanieczyszczenia w głównej mierze decydują takie czynniki, jak: wielkość przepływu wód płynących, spadek

podłużny koryta, roczna i wieloletnia amplituda przepływów, stan obudowy biologicznej koryt rzecznych oraz wielkość ładunku zanieczyszczeń dopływających do odbiornika. Na obszarach o niewielkim stopniu uprzemysłowienia, jakim jest teren gminy Milanów największy wpływ na stan wód powierzchniowych mają zanieczyszczenia komunalne odprowadzane do rzek oraz zanieczyszczenie rolnicze spływające z pól uprawnych i łąk.

Ocena jakości wód podziemnych polega na ocenie stanu ekologicznego jednolitych części wód podziemnych. Oceniany jest stan chemiczny oraz stan ilościowy wód podziemnych. Ocena stanu chemicznego mówi o aktualnej jakości wód, w oparciu o zestaw wskaźników fizykochemicznych oraz chemicznych.

Stan wód w obrębie JCWPd nr PLGW200075	
Kod JCWPd	PLGW 200075
Stan chemiczny /cel	dobry
Stan ilościowy /cel	dobry
Ocena stanu	dobry
Rodzaj użytkowania JCWPd	rolniczy
Presje oddziaływania i zagrożenia antropogeniczne	brak
Ocena ryzyka	niezagrożona
Uzasadnienie odstępstwa	Planowana inwestycja związana z eksploatacją podziemną węgla kamiennego ze złoża "Ostrów". Inwestycja spełnia potrzebę nadrzędnego interesu społecznego, a cele środowiskowe nie mogą być osiągnięte za pomocą innych działań znacznie korzystniejszych z punktu widzenia środowiska naturalnego. Zostało przewidziane zastosowanie działań minimalizujących negatywny wpływ na stan wód.

Wielkość zagrożenia jakości wód podziemnych zależy od głębokości ich występowania, stopnia izolacji od powierzchni terenu przez utwory słaboprzepuszczalne, sposobu użytkowania terenu i położenia ognisk zanieczyszczeń. O skali potencjalnego zagrożenia pierwszego poziomu wodonośnego, decyduje stopień przepuszczalności utworów powierzchniowych. Wydzielonym klasom przepuszczalności skał i gruntów przypisano orientacyjne współczynniki filtracji (opracowane wg danych Z. Pazdro, 1983). Zróżnicowanie przepuszczalności skał wg wielkości współczynnika filtracji daje możliwość porównywalnej oceny ilościowej prędkości poruszania się wody w skale, w warunkach pełnego nasycenia wodą.

Przepuszczalność	Rodzaj utworów geologicznych	Współczynnik filtracji (m/s)	Współczynnik przepuszczalności (darcy)	Występowanie utworów na obszarze gminy
średnia	piaski i skały lite silnie uszczelnione	$10^{-5} - 10^{-4}$	1-10	znaczne obszary gminy, w tym północna część terenu objętego zmianą studium w miejscowości Kostry
słaba	gliny i pyły	$10^{-6} - 10^{-5}$	0,1-1	znaczne obszary gminy
zmienna	grunty organiczne	$10^{-3} - 0$	0,1-100	tereny doliny rzek, w tym znaczna część terenu objętego zmianą studium w miejscowości Kostry
zróżnicowana	grunty antropogeniczne	brak przepuszczalności		obszary występowania zwiększonego ruchu budowlanego – w tym na obszarze zmiany studium w miejscowości Czeberaki

Źródło: na podstawie mapy hydrograficznej Polski

Gmina Milanów zaopatrywana jest w wodę z ujęcia wody w Milanowie. Woda z ujęcia podziemnego poddawana jest uzdatnianiu - odżelazianie, odmanganianie, okresowe chlorowanie. Woda z ujęcia jest monitorowana pod kątem przydatności do spożycia, zgodnie z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Na podstawie przeprowadzonych w 2019 roku badań nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych wartości wskaźników mikrobiologicznych i fizykochemicznych. Jednocześnie ujęcie wody posiada rezerwy ilościowe, pozwalające na podłączanie nowych odbiorców.

8.3. LITOSFERA I PEDOSFERA

Na terenie gminy największe zagrożenie dla jakości gleb stwarza nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Dodatkowo gleby w pasach drogowych tras komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu znajdują się pod wpływem zanieczyszczeń komunikacyjnych tj.: metali ciężkich, chlorków i fenoli. W obszarze analizy zwiększone zanieczyszczenia komunikacyjne może generować ruch drogą wojewódzką.

Z punktu widzenia potrzeb planowania przestrzennego istotne znaczenie posiada odporność:

- podłoża skalnego na procesy denudacyjne typu ruchów masowych i procesów spłukiwania (erozji wodnej),
- ruchy masowe (ruchy grawitacyjne) polegające na przemieszczaniu się zwietrzliny, gleby w dół stoku na skutek działania siły ciężkości. Ze względu na charakter i tempo

procesu, wyróżnia się zjawiska: osuwania, spęływania, odpadania, osiadania i ześlizgiwania się skał. Warunkami sprzyjającymi występowaniu ruchów masowych są:

- nachylenie stoku – największy wpływ na odporność podłoża,
- rodzaj i ułożenie skał,
- klimat – decyduje m.in. o obecności wody w podłożu, co może zwiększyć ciężar zwierzeliny i przyspieszyć jej ruch.

Obszar analizy nie jest narażony na występowanie erozji wietrznej. Czynniki kształtującymi nasilenie erozji są: podatność materiału glebowego na wywiewanie, wilgotność gleby, prędkość wiatru, położenie w terenie, czas i sposób prowadzenia zabiegów uprawowych oraz stopień pokrycia roślinnością.

W obszarach analizy najbardziej wrażliwe na zmiany stosunków wodnych są gleby, w obszarze objętym zmianą studium w miejscowości Kostry.

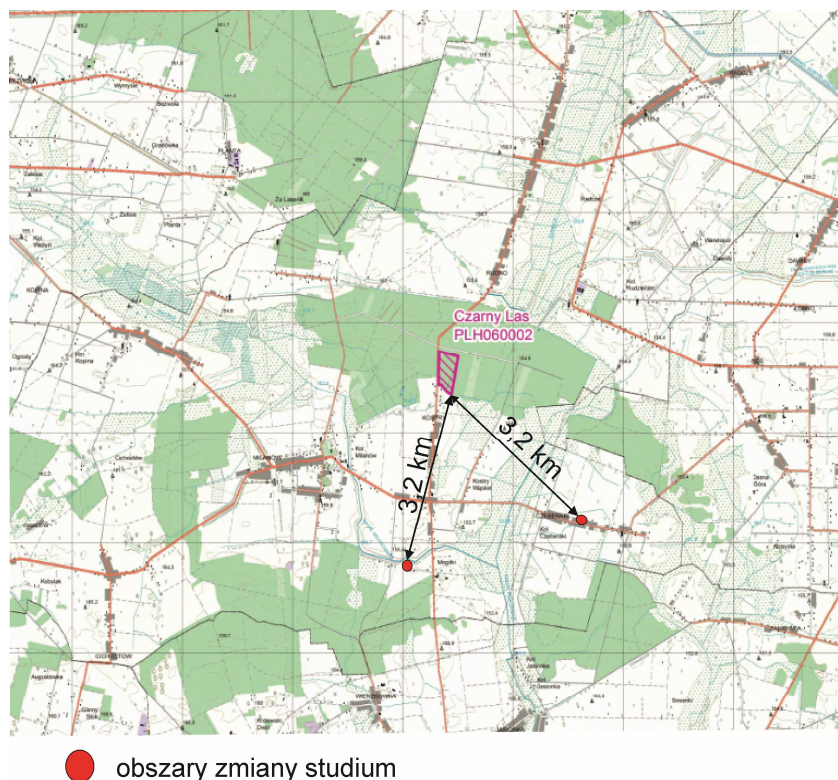
Na terenie objętym zmianą studium w miejscowości Czeberaki antropogeniczne przekształcenia gleb wynikają z zagospodarowania działek budowlanych, natomiast w miejscowości Kostry zmiany w litosferze związane są ze zrealizowanym zbiornikiem wodnym o funkcji hodowlano-rekreacyjnej.

8.4. BIOSFERA

Na terenie objętym zmianą studium w miejscowości Czeberaki nie występuje naturalna roślinność, z uwagi na aktualny sposób zagospodarowania. Również w sąsiedztwie nie występują obszary o dużej bioróżnorodności – dominuje roślinność pól uprawnych oraz roślinność towarzysząca terenom zurbanizowanym. Teren objęty zmianą studium w miejscowości Kostry cechuje się większą atrakcyjnością florystyczną. Występuje tu roślinność łąkowa.

Na terenie gminy znajduje się obszar Natura 2000 PLH060002 „Czarny Las”, dla którego jak dotąd nie został opracowany plan zadań ochronnych. Dla obszaru zidentyfikowane zostały zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar (SFD).

Poziom oddziaływania	Zagrożenia i presje	Rodzaj oddziaływania
średnie	zanieczyszczenia mieszane	wewnętrzne i zewnętrzne
wysoki	drogi	wewnętrzne
niski	pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych	wewnętrzne
niski	plądrowanie stanowisk roślin	wewnętrzne

Duża odległość terenów zmiany studium od obszaru Natura 2000 (ok. 3,2 km) oraz wskazany kierunek zagospodarowania przestrzennego ogranicza potencjalny negatywny wpływ nowej zabudowy na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. Jednocześnie uwzględnienie zasad zagospodarowania określonych w dokumencie studium minimalizują potencjalne zagrożenie dla obszaru prawnie chronionego.

Istotnym elementem przyrodniczym obszaru gminy są lasy. Odporność szaty roślinnej na degradację zależy od odporności na degradujące działania czynników pochodzenia naturalnego (szkodniki, choroby) oraz od odporności na degradujące działania czynników pochodzenia antropogenicznego, które w znacznym stopniu uzależnione są od stanu oraz od wielkości zasobów leśnych. W granicach gminy największe kompleksy leśne stanowiące lasy Nadleśnictwa Radzyń Podlaski położone są w środkowej i południowej części gminy, w których dominują siedliska lasu świeżego, świeżego mieszanego oraz lasu wilgotnego i lasu mieszanego wilgotnego. Miejscami występuje bór mieszany wilgotny. Odporność na degradację lasów ocenia się jako dużą i tylko sporadycznie – średnią i małą (kompleksy Okalew, Milanów).

Do głównych czynników biotycznych wyrządzających szkody gospodarcze w lasach należą owady, zwierzęta łowne i grzyby patogeniczne, powodujące choroby lub zamieranie drzew. Duży udział sosny, szczególnie na słabszych siedliskach, sprzyja występowaniu wielu szkodników owadzych (boreczniki, brudnica mniszka, nieparka, zawodnica, zwójka, skośnik, krobik). W gospodarce leśnej istotne znaczenie mają szkody czynione przez jelenia i sarnę. Szczególnie narażone są uprawy i młodniki. Natomiast z grzybów pasożytniczych największe zagrożenie stwarza huba korzeniowa i opieńka miodowa.

Zagrożenia abiotyczne spowodowane są głównie przez występujące w ostatnich latach anomalie pogodowe. Obniżenie średniorocznych opadów, przy jednoczesnym wzroście temperatur, powoduje osłabienie roślinności i zwiększoną podatność na choroby. Wzrosty

temperatur wczesną wiosną, powodujące przedwczesny rozwój roślin, a następnie dość gwałtowne spadki temperatur - powodują szkody, głównie w uprawach i młodziakach. Czynnikiem najsilniej oddziałującym na lasy są huraganowe wiatry.

Szkody antropogeniczne środowiska leśnego powstają głównie na skutek:

- naruszenia wierzchniej warstwy pokrywy leśnej oraz niszczenia runa przez zbieraczy płodów runa leśnego,
- melioracji odwadniających tereny przylegające do kompleksów leśnych,
- przebiegu przez tereny leśne szlaków komunikacyjnych,
- zanieczyszczenia lasów (dzikie wysypiska śmieci),
- powstające pożary – lasy Nadleśnictwa Radzyń Podlaski przynależą do III kategorii (małego zagrożenia pożarowego), niemniej nie wyklucza to występowania zagrożenia pożarowego.

Dla potrzeb planistycznych najczęściej przyjmuje się następującą skalę odporności siedlisk leśnych na skumulowaną degradację czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych:

- bór suchy i bór świeży – bardzo mała odporność
- bór wilgotny i bór bagienny – mała odporność
- ols, bór mieszany i bór mieszany wilgotny – mała odporność
- las mieszany i las mieszany wilgotny – średnia odporność
- las świeży i las wilgotny – duża odporność
- ols jesionowy – bardzo duża odporność.

Obszar zmiany studium w miejscowości Kostry znajduje się w odległości ok. 340 m od lasu Brzeziny (las państwowy) oraz lasów prywatnych (tzw. las kostrowski). W kompleksach tych lasów występują siedliska boru mieszanego świeżego (BMŚW), lasu mieszanego świeżego (LMŚ) oraz lasu mieszanego wilgotnego (LW). Zgodnie z powyższą klasyfikacją, są to generalnie lasy o średniej odporności. Nowa funkcja terenu – zabudowy lotniskowej, nie stanowi antropogenicznego zagrożenia dla lasów. Jednocześnie niedalekie sąsiedztwo lasów, dla zagospodarowania terenów pod funkcje lotniskowe, związanego z wypoczynkiem i rekreacją, pod względem planistycznym, należy uznać za właściwe.

8.5. KLIMAT AKUSTYCZNY

Hałas stanowi uciążliwość środowiskową uznawaną za jeden z ważniejszych powodów pogarszania się standardów życia mieszkańców. Poziomy dopuszczalne hałasu określa *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, załącznik do obwieszczenia Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 roku*. Głównym źródłem hałasu na terenie gminy jest ruch komunikacyjny odbywający się głównymi drogami, jak również linią kolejową. Obszary zmiany studium nie są położone przy drogach znacząco obciążonych ruchem komunikacyjnym, który mógłby generować uciążliwy hałas dla terenów objętych ochroną akustyczną, do których zaliczają się planowane nowe funkcje terenów. Zgodnie z powyższym rozporządzeniem, dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej oraz rekreacyjno-wypoczynkowej, wynoszą:

Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty i lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	64	59	50	40
Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	68	59	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, załącznik do obwieszczenia Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 roku.

Promieniowanie elektroenergetyczne

Najpowszechniejszymi sztucznymi źródłami pól elektromagnetycznych występującymi w środowisku są:

- linie i stacje elektroenergetyczne – źródła pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości 50 Hz;
- instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne – urządzenia wytwarzające pola elektromagnetyczne o częstotliwości od ok. 0,1 MHz do ok. 100 GHz.

Na terenie objętym ustaleniami projektu zmiany studium nie występują źródła pól elektromagnetycznych, które mogłyby generować promieniowanie szkodliwe dla zdrowia ludzi.

9. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Ocenę potencjalnych zmian w środowisku gminy w przypadku braku realizacji zmiany Studium dokonano w stosunku do stanu istniejącego.

W przypadku braku realizacji projektowanej zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milanów*, przewiduje się, że kierunek oraz intensywność dalszych zmian, jakie będą zachodzić w środowisku, nie ulegną istotnej zmianie. Przedmiotowe tereny zagospodarowane będą w dotychczasowy sposób – zabudowa usługowa (Czeberaki) i tereny rolnicze – łąki (Kostry). Zabudowa zlokalizowana w miejscowości Czeberaki, w stanie istniejącym nie jest użytkowana. Zlokalizowane na działkach budynki w przeszłości pełniły funkcje zlewni mleka oraz sklepu GS. Zaniechanie działalności gospodarczej w tych obiektach powoduje, że ulegają one destrukcji, a nadanie im nowych funkcji (mieszkalnych) przyczyni się do ponownego ich zagospodarowania. Teren

w miejscowości Kostry przeznaczonym w projekcie studium pod funkcje lotniskowe w stanie istniejącym nie jest zabudowany. W granicach terenu znajduje się zbiornik wodny (staw) o funkcji hodowlano-rekreacyjnej, a w sąsiedztwie zabudowa zagrodowa. Takie sąsiedztwo stanowi o braku kolizyjności funkcji. Nowy kierunek zagospodarowania pozwoli na wykorzystanie terenu pod funkcje lotniskowe bez istotnych zmian w środowisku gminy oraz istotnych przekształceń struktury funkcjonalno-przestrzennej.

10. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

W niniejszym rozdziale przeanalizowano problemy i ograniczenia związane z ochroną środowiska, które występują lub mogą się pojawić w związku z realizacją projektowanego dokumentu.

10.1. OCHRONA PRZYRODY

Obszary Natura 2000

W rozumieniu art. 33 ustawy o ochronie przyrody zabrania się podejmowania działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony tych obszarów, w szczególności mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

W przypadku nadrzędnego interesu publicznego i braku rozwiązań alternatywnych, realizacja inwestycji mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru NATURA 2000 jest możliwa na tych obszarach, przy zapewnieniu kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów NATURA 2000, o czym mówi art. 34 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.

Na obszarze gminy występuje *specjalny obszar ochrony siedlisk PLH060002 „Czarny Las”* zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej w 2007 roku, obejmujący swoim zasięgiem obszar rezerwatu „Czarny Las”. Celem jego ochrony jest subkontynentalny grąd lipowo – grabowy z wielogatunkowym naturalnym drzewostanem.

Według standardowego formularza danych, głównymi zagrożeniami dla obszaru Natura 2000 są drogi, pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych i plądrowanie stanowisk roślin.

Projekt zmiany studium nie wprowadza ustaleń mogących w bezpośredni sposób zagrażać przedmiotowi ochrony obszaru Natura 2000. Położenie terenów zmiany studium poza obszarem Natura 2000 i w znaczniej odległości od niego, ogranicza możliwość wystąpienia zagrożeń i niekorzystnych oddziaływań.

Rezerwat przyrody

Rezerwat przyrody „Czarny Las” utworzony został Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 21.09.1981 r. celem ochrony fragmentów wielogatunkowego lasu mieszanego pochodzenia naturalnego z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin w warstwy runa.

Kierunki zmiany studium uwzględniają zakazy w stosunku do rezerwatu przyrody m.in.:

- budowę lub przebudowę obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem służących celom rezerwatu przyrody;
- pozyskiwanie, niszczenie lub umyślne uszkodzanie roślin oraz grzybów;
- użytkowanie, niszczenie, umyślne uszkodzanie, zanieczyszczanie i dokonywanie zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów.

Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie negatywnie oddziaływała na przedmiot ochrony rezerwatu.

Pomniki przyrody

W stosunku do pomników przyrody obowiązują zakazy, które dotyczą głównie:

- niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektów;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- uszkodzania i zanieczyszczania gleb;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody alboracjonalnej gospodarce rolnej, leśnej lub wodnej;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmiany sposoby użytkowania ziemi.

W granicach terenów objętych zmianą studium oraz w ich sąsiedztwie nie znajdują się pomniki przyrody. Zagospodarowanie terenów zgodnie z kierunkiem określonym w projekcie zmiany studium nie będzie miało negatywnego wpływu na pomniki przyrody zarejestrowane na terenie gminy.

Użytki ekologiczne

Na terenie gminy utworzono użytki ekologiczne. W stosunku do użytków ekologicznych obowiązują adekwatne zakazy, jak w przypadku pomników przyrody. Zmiana studium nie będzie miała negatywnego wpływu na ochronę użytków ekologicznych.

Korytarze ekologiczne

Przez gminę przepływa rzeka Żarnica i Piwonia Milanów. Doliny rzek stanowią korytarze ekologiczne, które w studium obejmuje się ochroną planistyczną ustanawiając wymóg zachowania i kształtowania ich drożności ekologiczno-przestrzennej poprzez:

- wykluczeniu inwestowania kubaturowego w strefie korytarzy dolinnych;
- zakazu szczelnej obudowy korytarzy pasmami osadniczymi;
- zakazu tworzenia barier przegradzających pasmo korytarza z wyjątkiem niezbędnych inwestycji infrastruktury komunikacyjnej i technicznej;
- zakaz przekształcania terenów łąk w grunty orne;
- obowiązek prowadzenia fitomelioracji terenów rolnych (zadrzewień i zakrzewień);

- obowiązek wykaszania łąk dla ochrony przed sukcesją leśną.

Tereny objęte zmianą studium położone są poza obszarami korytarzy ekologicznych. Zmiany w kierunkach zagospodarowania przestrzennego gminy Milanów nie będą negatywnie wpływały na drożność ekologiczną korytarzy ekologicznych.

10.2. OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH

Naczelnym celem w zakresie ochrony zasobów wodnych jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód. W myśl przepisów *ustawy Prawo wodne*, dopuszczalne jest nieosiągnięcie dobrego stanu ekologicznego oraz niezapobieżenie pogorszeniu stanu ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych jeżeli:

- ❖ podejmowane są wszelkie działania, aby łagodzić skutki negatywnych oddziaływań na stan jednolitych części wód;
- ❖ przyczyny zmian i działań są uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, a pozytywne efekty dla środowiska i społeczeństwa związane z ochroną zdrowia, utrzymaniem bezpieczeństwa oraz zrównoważonym rozwojem przeważają nad korzyściami utraconymi w następstwie tych zmian i działań;
- ❖ zakładane korzyści wynikające ze zmian i działań nie mogą zostać osiągnięte przy zastosowaniu innych działań, korzystniejszych z punktu widzenia interesów środowiska, ze względu na negatywne uwarunkowania wykonalności technicznej lub nieproporcjonalnie wysokie koszty w stosunku do spodziewanych korzyści.

Zlewnie wód powierzchniowych chronione są prawnie poprzez obejmowanie ich statusem obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych. Ochrona wód według *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska* polega na zapewnieniu ich jak najlepszej jakości, w tym utrzymywanie ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej, w szczególności przez utrzymywanie jakości wód powyżej albo co najmniej na poziomie wymaganym w przepisach oraz doprowadzanie jakości wód co najmniej do wymaganego przepisami poziomu, gdy nie jest on osiągnięty.

Obszary objęte zmianą studium znajdują się w granicach 2 JCWP PLRW2000172482699 – Piskorzanka oraz PLRW20001724849 Stara Piwonia. Dla JCWP Piskorzanka stwierdzono zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych, natomiast dla JCWP Stara Piwonia nie stwierdzono zagrożenia osiągnięcia celów środowiskowych i przewidziano odstępstwa dla ich osiągnięcia.

Wody podziemne i obszary ich zasilania podlegają ochronie, polegającej w szczególności na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód, o czym mówi *art. 98 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska*. W celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, *ustawa Prawo wodne* przewiduje możliwość ustanowienia stref ochronnych ujęć wody oraz obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, w których obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją.

Obszary objęte projektem zmiany Studium znajdują się w obszarze trzeciorzędowego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 215, który cechuje się wodami wgłębnymi w przeważającej części dobrze izolowanymi od zagrożeń z powierzchni terenu. W obrębie słabo rozpoznanych struktur kopalnych, lokalnie jest on pozbawiony tej izolacji, wykazując znaczne zróżnicowanie przestrzenne własności hydrogeologicznych i jakości wód.

Obszar objęty projektem zmiany Studium położony jest w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 75. Ocena stanu JCWP nr 75 wykazała, że stan ilościowy wód oraz stan chemiczny wód jest dobry, a ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – niezagrażona.

W studium określone zostały kierunki ochrony wód powierzchniowych i podziemnych poprzez:

- wyposażenie obszarów zwartej zabudowy w sieci infrastruktury kanalizacyjnej z odprowadzeniem do oczyszczalni ścieków, a obszarów o rozproszonej zabudowie w indywidualne ekologiczne oczyszczalnie,
- eliminację punktów zrzutów ścieków nieoczyszczonych do wód powierzchniowych lub gruntu,
- zachowanie i ochronę przed zasypywaniem i zanieczyszczaniem oczek śródlęśnych i śródpolnych,
- zachowanie drożności systemu kanałów oraz rowów i urządzeń melioracyjnych,
- ograniczenie do niezbędnego minimum stosowania chemicznych środków ochrony roślin na obszarach łąk, dolin i obniżeń terenu oraz nasadzania roślinności stanowiącej barierę biogeochemiczną,
- zachowanie wzmożonego nadzoru sanitarnego wokół ujęć wód głębinowych - według obowiązujących zakazów i nakazów zapisanych w pozwoleniach wodno-prawnych, które dodatkowo wyznaczają granice stref ochrony wokół tych ujęć.

Zagospodarowanie terenów zmiany studium z zachowaniem zasad ochrony środowiska wodnego, zgodnie z powyższymi kierunkami, nie będzie zagrażało jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Nie przewiduje się zagrożeń dla jakości wód ujmowanych w ujęciu wody Milanów. Zmiany ilościowe wód na skutek zmiany w przeznaczeniu terenów będą pomijalne.

10.3. OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH

Grunty rolne i leśne podlegają ochronie przed nierolniczym i nieleśnym użytkowaniem na podstawie *ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2017 poz. 1161)* na:

- ograniczaniu przeznaczania ich na cele, w myśl zapisów art. 3 ust. 1 ww. ustawy, ochrona gruntów rolnych polega nieleśne lub nierolnicze;
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi;
- rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze;
- zachowanie torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych;
- ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

W granicach terenów objętych zmianą studium nie występują grunty leśne.

Najbliższe lasy znajdują się w odległości ok. 340 m od terenu w miejscowości Kostry. Planowane zagospodarowanie terenu – pod funkcje lotniskowe nie będzie zagrażało siedliskom m.in. poprzez pożary.

Ewidencyjnie analizowane działki stanowią łąki - ŁIV (Kostry) oraz grunty zabudowane – B (Czeberaki). Nie występują istotne przeciwwskazania dla przeznaczenia gruntów rolnych w miejscowości Kostry dla wykorzystania na cele lotniskowe.

10.4. OCHRONA ZABYTEKÓW I DÓBR MATERIALNYCH

Na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2020 r. poz. 282) ochrona zabytków polega m.in. na zapobieganiu zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków i uwzględnieniu zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska (art. 4 pkt 2 i 6), a opieka nad zabytkami polega m.in. na zabezpieczeniu i utrzymaniu zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie, a także korzystaniu z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości (art. 5 pkt 3 i 4).

W granicach obszaru objętego zmianą studium nie występują obiekty budowlane wpisane do rejestru lub ewidencji zabytków. Na obszarze nie zostały zewidencjonowane stanowiska archeologiczne, rozpoznane w trakcie badań AZP.

10.5. OCHRONA AKUSTYCZNA TERENÓW

Tereny, zgodnie z kierunkami określonymi w projekcie studium – pod zabudowę mieszkaniową i lotniskową wymagają ochrony akustycznej. Wymagania dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określa załącznik do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014 poz. 112).

W sąsiedztwie terenów objętych zmianą studium znajduje się zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa, a w miejscowości Czeberaki, również usługowa (nieuciążliwa). W sąsiedztwie nie występują obiekty, które mogłyby generować ponadnormatywny hałas. Brak jest przeciwwskazań dla zagospodarowania terenów, zgodnie z określonymi nowymi kierunkami zagospodarowania przestrzennego.

10.6. ŁAD PRZESTRZENNY, KSZTAŁTOWANIE I OCHRONA KRAJOBRAZU

Ład przestrzenny, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, to takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno – gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne.

Dążąc do zachowania ładu przestrzennego i ochrony krajobrazu należy powstrzymywać procesy związane z rozprzestrzenianiem się budownictwa rozproszonego i utrzymywać zwartość przestrzenną zabudowy. Zagospodarowanie terenów zgodnie z ustaleniami

projektu studium stanowić będzie kontynuację istniejących w sąsiedztwie funkcji zabudowy – w przypadku miejscowości Czeberaki, natomiast zabudowa letniskowa nie będzie kolizyjna w stosunku do funkcji istniejących w sąsiedztwie. Nowe zagospodarowanie nie wpłynie na rozproszenie zabudowy.

Zmiana wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu w zakresie maksymalnej wysokości zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej i zabudowy rekreacyjnej, nie wpłynie negatywnie na krajobraz kulturowy, w tym nie będzie zagrażała ekspozycji najcenniejszych elementów środowiska kulturowego, w tym obiektów zabytkowych.

11. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA MIĘDZYNARODOWEGO, WSPÓLNOTOWEGO I KRAJOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE

Opracowanie projektu zmiany studium wymaga uwzględnienia zasad, priorytetów i celów wyznaczonych przez dokumenty o charakterze międzynarodowym i wspólnotowym. W kontekście zmian w zagospodarowaniu terenów objętych projektem studium istotne pozostają w szczególności cele określone w dokumentach:

- **Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego** - ustala przede wszystkim zadania i obszary priorytetowe w zakresie:
 - przeciwdziałania zmianie klimatu,
 - działania w sprawie przyrody i różnorodności biologicznej,
 - działania w sprawie środowiska naturalnego, zdrowia i jakości życia,
 - działania w sprawie zrównoważonego wykorzystania i gospodarowania zasobami naturalnymi i odpadami,
 - działania w sprawie zagadnień międzynarodowych.
- **Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa siedliskowa)**
Celem Dyrektywy jest zachowanie siedlisk naturalnych i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty w stanie sprzyjającym ochronie lub w celu odtworzenia takiego stanu. Dyrektywa wspiera zachowanie różnorodności biologicznej z uwzględnieniem wymagań gospodarczych, społecznych, kulturalnych i regionalnych. Dla realizacji celu, na terenie wszystkich państw UE wyznaczane są specjalne obszary ochrony, tworzące spójną europejską sieć ekologiczną (Sieć Natura 2000).
- **Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu** - celem nadrzędnym jest doprowadzenie do ustabilizowania koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegałby niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny.

- **Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska)**
Celem Konwencji jest ochrona gatunków wędrownych zwierząt. W grupie istotnych zagrożeń dla tych gatunków jest utrata siedlisk niezbędnych do tego, aby mogły one przeżyć na różnych etapach ich wędrówki i bezpośrednia ich eksterminacja.
- **Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska)**
Celem Konwencji jest zachowanie europejskich gatunków dzikich zwierząt i roślin oraz ich naturalnych siedlisk, zwłaszcza gatunków endemicznych, zagrożonych i ginących, ochrona których wymaga współdziałania kilku państw.
- **Konwencja o różnorodności biologicznej**
Celem Konwencji jest ochrona różnorodności, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystania zasobów genetycznych.
- **Europejska Konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego**
Celem Konwencji jest ochrona dziedzictwa archeologicznego, obejmującego struktury, konstrukcje, zespoły budowlane, eksploatowane tereny, przedmioty, zabytki innego rodzaju, jak również ich otoczenie znajdujące się na ziemi lub pod wodą.
- **Europejska Konwencja Krajobrazowa**
Głównym celem jest współpraca państw na rzecz propagowania ochrony, zarządzania i planowania krajobrazu, którego charakter jest wynikiem działań i interakcji czynników naturalnych i ludzkich.

Spójność projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milanów z powyższymi dokumentami przejawia się w szczególności w:

- zapisach dotyczących ochrony lokalnych wartości środowiska przyrodniczego i zieleni (śródpolnych zadrzewień i zakrzewień),
- zapisach dotyczących ochrony planistycznej korytarzy ekologicznych,
- uwzględnieniu uwarunkowań wynikających z ochrony wód podziemnych i powierzchniowych,
- ochrony zabytków, w tym stanowisk archeologicznych,
- nie ingerowaniu, poprzez zmiany dokonane w studium, w obszary objęte ochroną prawną.

12. PROGNOZA WPŁYWU PROJEKTU ZMIANY STUDIUM NA FUNKCJONOWANIE I JAKOŚĆ ŚRODOWISKA

12.1. IDENTYFIKACJA ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH ZE ZMIANY W PRZEZNACZENIU TERENÓW

W niniejszej prognozie ocenia się skutki, mogące wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie zmiany studium, które mogą wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii. Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu studium na powierzchnię ziemi, glebę, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny. Na tym etapie, z uwagi na ogólność dokumentu, możliwe jest jedynie wstępne oszacowanie wpływu na środowisko, potwierdzenie lub wykluczenie potencjalnego negatywnego oddziaływania.

Przedmiotem zmiany Studium jest:

- nadanie nowego przeznaczenia dwóm obszarom obejmującym nieruchomości położone w obrębach geodezyjnych: Czeberaki i Mogiłki (w miejscowościach Czeberaki i Kostry), z terenów zabudowy usługowej na teren zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej z dopuszczeniem zabudowy usługowej oraz z terenów użytkowanych rolniczo na teren zabudowy letniskowej;
- zmiana parametru kształtowania zabudowy poprzez zwiększenie dopuszczalnej maksymalnej wysokości budynków na terenach przeznaczonych w obowiązującym studium pod zabudowę zagrodową, mieszkaniową jednorodzinną z dopuszczeniem zabudowy usługowej (RM/MN), zabudowy mieszkaniowej z dopuszczeniem zabudowy usługowej (MN) i zabudowy rekreacyjnej (UR).

Obszary, w których dokonuje się zmiany przeznaczenia w części dotyczącej miejscowości Czeberaki, są już zainwestowane zabudową o funkcji usługowej. W związku z powyższym, w stosunku do tej zabudowy można przyjąć, że wskazany kierunek zmiany przeznaczenia terenów, biorąc pod uwagę możliwe skutki oddziaływania na środowisko, stanowi w pewnym zakresie o adaptacji stanu istniejącego. Możliwość powstania nowej zabudowy lub zmiany sposobu użytkowania istniejącej w miejscowości Czeberaki (w ramach rozszerzenia funkcji terenu) oraz rozwój nowych inwestycji w postaci zabudowy letniskowej w miejscowości Kostry skutkować będzie jedynie lokalnym wpływem na stan i jakość środowiska. Skutkiem realizacji nowej zabudowy w ramach funkcji, które przeznacza projekt zmiany studium, będzie utrata powierzchni biologicznie czynnej, wzrost natężenia hałasu, wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza, przekształcenie ekosystemów rolniczych oraz krajobrazu. W szczególności projektowane przeznaczenie wiąże się z: wprowadzeniem lub utrzymaniem nawierzchni utwardzonych w obrębie terenów zabudowy. W wyniku realizacji inwestycji przewidzianych ustaleniami projektu zmiany studium nastąpi częściowa, lokalna niwelacja terenów oraz zniszczenie struktury wierzchniej warstwy pokrywy glebowej. Nowe zainwestowanie spowoduje zniszczenie istniejącej szaty roślinnej na terenie inwestycji w wyniku prowadzonych robót ziemnymi w trakcie ich realizacji oraz ich trwałego zainwestowania (budynki, place utwardzone). Przy czym w identyfikacji oddziaływań na

środowisko należy zaznaczyć, że teren projektowanej zmiany położony w miejscowości Czeberaki w obowiązującym studium także posiada funkcje inwestycyjną - zabudowę usługową, dlatego też wykorzystanie go zgodnie z nowym przeznaczeniem nie będzie generowało znacząco innych oddziaływań niż te, które zaistniałyby w przypadku rozwoju nowych inwestycji w ramach obecnie obowiązującej funkcji.

12.2. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO, W TYM NA POSZCZEGÓLNE JEGO ELEMENTY

Wpływ na bioróżnorodność

Obszary zmiany Studium, w których dokonuje się zmiany przeznaczenia, charakteryzują się różnymi cechami pod względem wartości przyrodniczych. Obszar położony w miejscowości Czeberaki, w związku z istniejącym częściowym zainwestowaniem i stwierdzonym brakiem naturalnej roślinności, zalicza się do terenów przekształconych antropogenicznie. Tym samym zmiany dokonane w projekcie studium polegające na zmianie przeznaczenia funkcji terenu wskazanego do zainwestowania na teren o innej funkcji, również inwestycyjnej, nie będą posiadały wpływu na bioróżnorodność przyrodniczą środowiska. Z kolei drugi obszar zmiany Studium położony w miejscowości Kostry nie jest zabudowany i stanowi teren pokryty roślinnością łąkową (trwałym użytkiem zielonym), na części którego zlokalizowany został zbiornik wodny. W odniesieniu do tego obszaru zmianę Studium należy ocenić niekorzystnie pod względem wpływu na bioróżnorodność. Wielkość strat dla środowiska przyrodniczego wynikających z planowanego zainwestowania i zniszczenia trwałej roślinności łąkowej na powierzchni ok. 0,15 ha, w skali gminy nie będzie jednak posiadała istotnego znaczenia dla zasobów środowiska przyrodniczego. Przy zagospodarowywaniu tego terenu negatywne skutki dla bioróżnorodności mogą być częściowo rekompensowane na skutek realizacji zbiorników wodnych dopuszczonych ustaleniami projektu zmiany Studium.

Realizacja potencjalnych inwestycji będących skutkiem projektowanej zmiany Studium w zakresie zmiany maksymalnej dopuszczalnej wysokości budynków na terenach określonych w obowiązującym Studium pod zabudowę zagrodową, mieszkaniową z dopuszczeniem zabudowy usługowej (RM/MN, MN) oraz pod zabudowę rekreacyjną (UR) nie będzie posiadała wpływu na bioróżnorodność.

Wpływ na obszary objęte formami ochrony przyrody, w tym integralność i cel ochrony obszarów Natura 2000

Obszary objęte zmianą studium, dla których dokonuje się zmiany przeznaczenia, nie są położone w obszarach objętych formami ochrony przyrodniczej, w tym w granicach obszarów NATURA 2000. Najbliżej położonym obszarem NATURA 2000 jest obszar PLH060002 „Czarny Las”, którego granice znajdują się w odległości ok. 3,2 km zarówno od obszaru zmiany Studium w Czeberakach, jak i w Kostrach.

Spśród wymienionych w SFD zagrożeń zewnętrznych dla obszaru Natura 2000 „Czarny Las” wymienia się zanieczyszczenia mieszane (zanieczyszczenia związane z gospodarką

rolną – azot, fosfor, zakwaszanie, a także toksyczne chemikalia organiczne i mieszane). Planowany w projekcie studium kierunek zagospodarowania terenów pod funkcje zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług oraz zabudowy letniskowej, z uwagi na znaczną odległość od obszarów chronionych, jak również przy zachowaniu zasad rozwoju zabudowy określonych w dokumencie, nie powinien mieć negatywnego wpływu na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. Nowe przeznaczenie terenów zmiany studium nie będzie oddziaływać na Obszar Natura 2000 w sposób powodujący pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000, nie wpłynie negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000, a także nie pogorszy integralności obszaru NATURA 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Nie przewiduje się również negatywnego wpływu na inne obszary prawnej ochrony przyrody położone na obszarze gminy oraz poza jej granicami.

W odniesieniu do projektowanych zmian studium w zakresie zmiany maksymalnej dopuszczalnej wysokości budynków dla terenów zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej (MR/MN), zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej (MN) oraz zabudowy rekreacyjnej (UR) stwierdza się, że zmiany w tym zakresie nie będą miały wpływu na integralności i cel ochrony obszarów Natura 2000.

Wpływ na korytarze ekologiczne i powiązania przyrodnicze

Obszary objęte zmianą studium znajdują się poza regionalnymi i lokalnymi korytarzami ekologicznymi, na które składają się tereny leśne oraz tereny naturalnych cieków wodnych. Obszar zmiany położony w miejscowości Czeberaki znajduje się w terenie zwartej zabudowy istniejącej jednostki osadniczej, tym samym zmiana kierunku przeznaczenia tego obszaru nie spowoduje powiększenia terenów zabudowy kosztem terenów otwartych, mogących pełnić funkcje korytarzy ekologicznych i innych powiązań przyrodniczych. Z kolei w przypadku obszaru zmiany Studium położonego w miejscowości Kostry, projektowana zmiana kierunku przeznaczenia nieruchomości stanowić będzie o utracie terenu posiadającego określone wartości przyrodnicze, nie pełniącego jednak funkcji korytarza ekologicznego. Najbliżej położonymi (w odległości ok 340 m) kompleksami leśnymi w odniesieniu do tego obszaru jest las „Brzeziny” oraz las „kostrowski”. Z uwagi na znaczną odległość obszaru od terenów leśnych oraz mając na uwadze określone w projekcie zmiany studium przeznaczenie terenu, w tym obowiązujące kierunki rozwoju infrastruktury technicznej, ryzyko negatywnego wpływu planowanych inwestycji, wynikających z przeznaczenia terenu, na leśne obszary przyrodnicze, w tym również w zakresie zagrożenia pożarowego, ocenia się jako minimalne.

Jednym z głównych powiązań przyrodniczych o znaczeniu lokalnym na terenie gminy są tereny łąkowe położone wzdłuż kanału „Piskornica”, który zlokalizowany jest w odległości ok. 1,0 km na wschód od terenu objętego zmianą studium w miejscowości Czeberaki. Ponadto w niemal bezpośrednim sąsiedztwie na północ od terenu zmiany studium w miejscowości Kostry znajduje się kanał „Milanowski”, który w Studium jednak nie został zidentyfikowany jako element systemu przyrodniczego. Nie jest tym samym związany

z terenami pełniącymi funkcję korytarzy ekologicznych, np. stanowiąc oś korytarza. Podsumowując, tereny zmiany studium nie ingerują w ciągłość korytarzy ekologicznych.

Realizacja potencjalnych inwestycji będących skutkiem projektowanej zmiany Studium w zakresie zmiany maksymalnej dopuszczalnej wysokości budynków na terenach określonych w obowiązującym Studium pod zabudowę zagrodową, mieszkaniową z dopuszczeniem usługowej (RM/MN, MN) oraz pod zabudowę rekreacyjną (UR) nie będzie posiadała wpływu na stan i funkcjonowanie korytarzy ekologicznych i powiązań przyrodniczych.

Wpływ na walory krajobrazowe

Zmiany w zagospodarowaniu terenów, biorąc pod uwagę lokalizację obszarów zmiany i takie ich cechy, jak rzeźba terenu, w tym również otaczającego, elementy pokrycia naturalnego oraz czynniki antropogeniczne, w tym stan otaczającego środowiska kulturowego, nie będą miały zasadniczego wpływu na walory krajobrazowe gminy. Obszary zmiany studium nie dotyczą terenów występowania zabytkowych obiektów architektonicznych, a także innych obiektów stanowiących o szczególnej atrakcyjności środowiska kulturowego.

Wpływ na walory krajobrazowe będzie odczuwalny w związku ze zmianą studium w zakresie zwiększenia maksymalnej dopuszczalnej wysokości zabudowy na terenach przeznaczonych w obowiązującym studium pod zabudowę zagrodową, zabudowę mieszkaniową z dopuszczeniem zabudowy usługowej (MR/MN, MN) oraz zabudowę rekreacyjną (UR). Analiza projektowanej zmiany studium w tym zakresie, mając na uwadze, że w obowiązującym studium dopuszcza się na wybranych terenach budynki o wysokości do 15 m nie prowadzi do wniosków, aby zmiana ta miała istotnie negatywny wpływ na rolniczy krajobraz gminy. Zmiana maksymalnej dopuszczalnej wysokości budynków z 8 do 11 m, a w przypadku budynków o funkcji związanej z produkcją rolniczą do 14 m nie będzie stanowiła znaczącej ingerencji również w walory kulturowe gminy związane z istniejącą tradycyjną zabudową historyczną, w szczególności biorąc pod uwagę obowiązujące w studium zapisy dotyczące kształtowania zabudowy w zidentyfikowanych strefach konserwatorskich, które stanowią wytyczne dla sporządzania miejscowych planów i stanowienia przepisów ograniczających wysokość zabudowy, w szczególności w strefach ochrony ruralistycznej historycznej zabudowy wsi.

Wpływ na stan powietrza atmosferycznego

Zmiana przeznaczenia terenów objętych ustaleniami projektu studium w obszarze dokonywanych zmian, w miejscowości Czeberaki nie będzie generowała innych skutków dla jakości powietrza atmosferycznego niż ta, która występowałaby w przypadku utrzymania na tym terenie funkcji dotychczasowej tj. zabudowy usługowej. W przypadku wyznaczenia nowego terenu zabudowy w miejscowości Kostry należy przyjąć, że konsekwencją powyższego będzie powstanie nowych punktów emisji zanieczyszczeń pochodzących z tzw. niskiej emisji, przy czym zakładana funkcja letniskowa zabudowy związana najprawdopodobniej z jej czasowym rekreacyjno-wypoczynkowym wykorzystywaniem, nie przesądza o faktycznym powstaniu takiej emisji.

Na obu obszarach zmiany Studium mogą powstawać zanieczyszczenia zarówno w fazie zagospodarowywania terenów (nowych inwestycji), które związane są z pracą maszyn budowlanych i środków transportu, emitujących zanieczyszczenia powstające ze spalania paliw w silnikach spalinowych (tlenki azotu, benzen, tlenek węgla, węglowodory alifatyczne i aromatyczne), jak i na etapie funkcjonowania zabudowy, głównie z indywidualnych kotłowni. Skala tego zjawiska będzie jednak nieznaczna z uwagi na zakres przestrzenny terenów zmiany Studium. Kumulacja zanieczyszczeń z innymi pochodzącymi z istniejącej zabudowy i powstałej w przyszłości nie będzie istotnie wpływać na stan lokalnego powietrza atmosferycznego i tym samym na jakość życia mieszkańców.

Realizacja potencjalnych inwestycji będących skutkiem projektowanej zmiany studium w zakresie zmiany maksymalnej dopuszczalnej wysokości budynków na terenach określonych w obowiązującym studium pod zabudowę zagrodową, mieszkaniową z dopuszczeniem usługowej (RM/MN, MN) oraz pod zabudowę rekreacyjną (UR) nie będzie posiadała wpływu na stan jakości powietrza atmosferycznego.

Wpływ na klimat oraz adaptacja do zmian klimatu

Z uwagi na niewielkie obszary objęte zmianą studium, zmiana przeznaczenia terenów zabudowy usługowej na funkcje zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług oraz wyznaczenie nowych terenów zabudowy o funkcji letniskowej nie będzie miała wpływu na czynniki kształtujące warunki meteorologiczne oraz na warunki bioklimatyczne obszaru gminy. Brak wpływu na powyższe warunki dotyczy również zwiększenia w projekcie zmiany Studium maksymalnej dopuszczalnej wysokości budynków na wybranych terenach przeznaczonych w obowiązującym Studium pod zabudowę.

W kontekście prognozowanych zmian klimatu i zagrożeń z tym związanych, w postaci: suszy, fal upałów, ekstremalnych opadów, burz i silnych wiatrów oraz fal chłodu, w zagospodarowaniu terenów pod funkcje inwestycyjne istotne znaczenie będą miały warunki zabudowy tych terenów, głównie w zakresie bezpieczeństwa, w tym pożarowego, które powinny być określone na etapie sporządzania planu miejscowego.

Wpływ na klimat akustyczny

Na terenie gminy klimat akustyczny jest kształtowany przez dwa typy działalności – transport i działalność gospodarczą. Nie mniej jednak nie występuje on w stopniu istotnie negatywnie wpływającym na jakość życia. Zagospodarowanie obszarów objętych zmianą studium, a także zmiany w zagospodarowaniu wynikające ze zwiększenia dopuszczalnej maksymalnej wysokości budynków, zgodnie z przyjętymi kierunkami, nie będzie miało istotnego wpływu na klimat akustyczny na terenach sąsiednich. W przypadku zmiany przeznaczenia terenu w miejscowości Czeberaki, należy ocenić ją jako zmianę pozytywną. Aktualnie przewidywana na tym terenie wyłącznie zabudowa usługowa mogłaby generować większy ruch komunikacyjny i związany z tym hałas, w porównaniu do funkcji zabudowy określonej w projekcie dokumentu jako teren RM/MN. Zmiana Studium, w zakresie zwiększenia dopuszczalnej wysokości budynków, nie będzie posiadać wpływu na klimat akustyczny zarówno w granicach terenów inwestycji, jak i na terenach sąsiednich.

Wpływ na stan powierzchni ziemi i jakość gleby

Zmiana przeznaczenia terenów w projekcie studium w stosunku do ustaleń obowiązującego dokumentu będzie wiązać się częściowo z niekorzystnym wpływem na powierzchnię ziemi i gleby. Powyższe dotyczy obszaru zmiany Studium położonego w miejscowości Kostry. Przy czym, biorąc pod uwagę nierolniczy aktualnie charakter terenu, jego wielkość oraz istniejące zagospodarowania w postaci zbiornika wodnego, zmiana przeznaczenia nie będzie stanowić o znacząco negatywnych w tym zakresie skutkach. Realizacja ustaleń projektu studium, będzie niosła ze sobą degradację powierzchni ziemi głównie na etapie robót ziemnych. Praca ciężkiego sprzętu mechanicznego wykorzystywanego m.in. do przygotowania terenu, zdjęcia darniny, wykonania wykopów, robót ziemnych doprowadzić może do zmiany struktury gleby, do zagęszczenia powierzchni ziemi, zmniejszenia porowatości i powietrza glebowego. W fazie budowy dojść może również do zanieczyszczenia środowiska glebowego substancjami niebezpiecznymi pochodzącymi z niewłaściwie prowadzonych prac budowlanych (np. wycieki płynów eksploatacyjnych z pojazdów i maszyn, niewłaściwe gromadzenie odpadów niebezpiecznych). W przypadku zmiany funkcji terenu zabudowy w miejscowości Czeberaki z zabudowy usługowej na zabudowę między innymi o funkcji zagrodowej realnym zagrożeniem może być również zanieczyszczenie gleb odpadami rolniczymi. Sytuacja taka nie powinna jednak mieć miejsca w przypadku właściwego gospodarowania i składowania odpadów.

Realizacja potencjalnych inwestycji będących skutkiem projektowanej zmiany studium w zakresie zmiany maksymalnej dopuszczalnej wysokości budynków na terenach określonych w obowiązującym Studium pod zabudowę zagrodową, mieszkaniową z dopuszczeniem usługowej (RM/MN, MN) oraz pod zabudowę rekreacyjną (UR) nie będzie posiadała wpływu na stan powierzchni ziemi i jakość gleby.

Wpływ na zasoby i jakość wód powierzchniowych

W myśl przepisów ustawy *Prawo wodne*, dla potrzeb gospodarowania wodami podstawową jednostką jest jednolita część wód (JCW). Ocenę stanu jednolitych części wód powierzchniowych prowadzi się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym pojęciem określającym jakość wód powierzchniowych jest stan wód, który określa się poprzez łączną ocenę stanu ekologicznego (potencjału ekologicznego w przypadku JCW sztucznych i silnie zmienionych) oraz stanu chemicznego. Ocena stanu (potencjału) ekologicznego i stanu chemicznego wymaga oznaczenia szeregu wskaźników i porównania ich z wartościami odniesienia. Ramowa Dyrektywa Wodna nadaje priorytetowe znaczenie elementom biologicznym przy określaniu stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych.

Obszary zmiany studium znajdują się w zasięgu JCWP:

- ✓ PLRW2000172482699 – Piskorzanka – o złym stanie wód, zagrożona nie osiągnięciem celu środowiskowego tj. osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego oraz utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód,
- ✓ PLRW20001724849 – Stara Piwonia – o złym stanie, niezagrożona osiągnięciem celu środowiskowego.

Analiza zakresu i przedmiotu projektowanej zmiany studium nie stwarza podstaw do stwierdzenia, że przyszłe inwestycje oraz zagospodarowanie terenu, które będą skutkiem projektowanego dokumentu, generować będą negatywne oddziaływania na stan i jakość wód powierzchniowych. Pewnym zagrożeniem dla jakości wód, w przypadku nieprzestrzegania wymogów dotyczących prawidłowej gospodarki ściekowej, może być realizacja zabudowy letniskowej w obszarze zmiany studium w miejscowości Kostry, co związane jest z sąsiedztwem rowu melioracyjnego pełniącego funkcję regulacyjną związaną z gospodarką rolną i odprowadzającego wodę do kanału Milanowskiego. Zmiana Studium w tym zakresie dotyczy obszaru wrażliwego na zanieczyszczenia wód powierzchniowych.

Nie przewiduje się, aby ustalenia projektu Studium mogłyby kolidować z polityką ochrony wód, określoną w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*, przy założeniu, że na etapie planowania, projektowania, realizowania i funkcjonowania zabudowy, zostanie zapewniony wysoki stopień dbałości o wymagania ochrony środowiska, zgodnie z pozostałymi zasadami określonymi w obowiązującym dokumencie Studium. W szczególności analizując zapisy dokumentu studium w zakresie zasad ochrony środowiska oraz określonych celów rozwojowych gminy, zasad rozwoju infrastruktury sozologicznej, stwierdza się, że zagospodarowanie terenów w sposób określony w projekcie zmiany studium realizuje polityką ochrony wód i cele środowiskowe wynikające z dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej). Cele te wskazują m.in. na niepogorszenie się stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochronę, poprawę i przywrócenie dobrego stanu wód (art. 4) oraz na promowaniu zrównoważonego korzystania z wód opartego na długoterminowej ochronie dostępnych zasobów wodnych (art. 1).

Realizacja potencjalnych inwestycji będących skutkiem projektowanej zmiany studium w zakresie zmiany maksymalnej dopuszczalnej wysokości budynków na terenach określonych w obowiązującym studium pod zabudowę zagrodową, mieszkaniową z dopuszczeniem usługowej (RM/MN, MN) oraz pod zabudowę rekreacyjną (UR) nie będzie posiadała wpływu na zasoby i jakość wód powierzchniowych.

Wpływ na zasoby i jakość wód podziemnych

Gmina Milanów znajduje się w obrębie zbiornika trzeciorzędowego GZWP 215 – Subniecka Warszawska. Zbiornik ten, ze względu na jego strategiczny charakter wymaga podejmowania działań ochronnych. Główne rygory dotyczyć powinny zakazu lokalizacji obiektów, które mogą mieć ujemny wpływ na wody podziemne, a także nakaz likwidacji punktowych ognisk zanieczyszczeń. Projektowany dokument zmiany Studium nie stanowi o lokalizacji obiektów mogących mieć bezpośredni wpływ na zasoby i jakość wód podziemnych.

Obszary zmiany studium położone są w obrębie jednostki planistycznej JCWPd nr PLGW200075 charakteryzującej się dobrym stanem chemicznym i ilościowym wód, która nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Głębokość zalegania wody podziemnej, stopień jej izolacji, biorąc pod uwagę skutki zagospodarowania wynikające z ustaleń projektu zmiany Studium oraz zawarte w obowiązującym dokumencie ustalenia

dotyczące zasad ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, przy zachowaniu podstawowych zasad ochrony środowiska, o których mowa w przepisach odrębnych, nie stanowi ryzyka zaistnienia kolizji z celami środowiskowymi Ramowej Dyrektywy Wodnej, odnoszącymi się do osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód podziemnych oraz ochrony ich jakości, a także racjonalizacji ich wykorzystania.

Wpływ na dobra materialne i zabytki

Obszary objęte zmianą studium dotyczące miejscowości Czeberaki oraz Kostry nie podlegają ochronie konserwatorskiej. Na obszarach tych nie są zlokalizowane obiekty wpisane do rejestru i ewidencji zabytków. W granicach obszarów nie występują również stanowiska archeologiczne. Nie przewiduje się również występowania oddziaływania na zabytki i dobra materialne zlokalizowane w sąsiedztwie.

Zmiana Studium w zakresie zwiększenia dopuszczalnej maksymalnej wysokości budynków w granicach terenów przeznaczonych pod zabudowę nie dotyczy wprost terenów objętych ochroną konserwatorską, w tym stref ochrony ruralistycznej wsi. Zgodnie z przyjętymi ustaleniami Studium we wskazanych na obszarze gminy strefach ochrony konserwatorskiej, na etapie sporządzania miejscowych planów, przyjmowane maksymalne wysokości budynków mogą być niższe.

Wpływ na zdrowie ludzi

Nowe przeznaczenie terenu zarówno w przypadku obszaru położonego w miejscowości Czeberaki, jak również położonego w miejscowości Kostry polegające na adaptacji obecnego stanu zagospodarowania i rozwoju zabudowy o funkcji zgodnej z istniejącą w sąsiedztwie (Czeberaki) lub charakteryzującą się podobnymi oddziaływaniami (Kostry), w zakresie poszczególnych emisji do środowiska, nie będzie miało odczuwalnego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi. Na powyższe wpływa także przyjęta funkcja projektowanej zabudowy.

Realizacja potencjalnych inwestycji będących skutkiem projektowanej zmiany Studium w zakresie zmiany maksymalnej dopuszczalnej wysokości budynków na terenach określonych w obowiązującym Studium pod zabudowę zagrodową, mieszkaniową z dopuszczeniem usługowej (RM/MN, MN) oraz pod zabudowę rekreacyjną (UR) nie będzie posiadała wpływu na zdrowie ludzi.

Przeznaczenie terenu pod funkcje wskazane w projekcie zmiany studium z założenia wiąże się z określonym wpływem na komponenty środowiska naturalnego (przedstawione powyżej), co wynika bezpośrednio z realizacji, a następnie funkcjonowania obiektów budowlanych, z zagospodarowania ich otoczenia, które również wiąże się w pewnym stopniu z degradacją środowiska naturalnego. Zaznaczyć należy jednak, że w kontekście zmiany przeznaczenia terenów zabudowy usługowej na tereny o funkcji zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej w miejscowości Czeberaki – wpływ na środowisko pozostanie niezmienny lub bardzo zbliżony.

W poniższej tabeli przedstawiono ocenę skutków oddziaływania zmiany kierunku zagospodarowania przestrzennego terenów w porównaniu ze skutkami środowiskowymi, jakie obecnie występują lub jakie zaistniałyby w przypadku niedokonywania zmiany Studium

Przedmiot oddziaływań	Zmiana kierunku przeznaczenia z terenów zabudowy usługowej na tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej w miejscowości Czeberaki	Zmiana kierunku przeznaczenia z terenów użytkowania rolniczego (nieprzeznaczonego pod zabudowę) na teren zabudowy lotniskowej w miejscowości Kostry	Zmiana parametrów maksymalnej wysokości budynków na terenach zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej z dopuszczeniem usługowej (MR/MN) na terenach zabudowy mieszkaniowej z dopuszczeniem usługowej (MN) oraz na terenach zabudowy rekreacyjnej (UR)
	Przewidywane oddziaływania		
Bioróżnorodność	Neutralny	Umiarkowanie negatywny	Neutralny
Obszary objęte formami ochrony przyrody	Neutralny	Neutralny	Neutralny
Funkcjonowanie korytarzy ekologicznych	Neutralny	Neutralny	Neutralny
Walory krajobrazowe	Neutralny	Neutralny	Umiarkowanie negatywny
Jakość powietrza atmosferycznego	Neutralny	Umiarkowanie negatywny	Neutralny
Klimat i adaptacja do zmian klimatu	Neutralny	Neutralny	Neutralny
Klimat akustyczny	Umiarkowanie pozytywny	Neutralny	Neutralny
Stan powierzchni ziemi i jakość gleby	Neutralny	Umiarkowanie negatywny	Neutralny
Wody powierzchniowe	Neutralny	Neutralny	Neutralny
Wody podziemne	Neutralny	Neutralny	Neutralny
Dobra materialne i zabytki	Neutralny	Neutralny	Neutralny
Zdrowie ludzi	Neutralny	Neutralny	Neutralny

Przedstawione w powyższej tabeli oddziaływania o charakterze umiarkowanie negatywnym oraz umiarkowanie pozytywnym, z uwagi na skalę dokonywanych zmian w projekcie dokumentu (niewielkie obszary zmian w przeznaczeniu terenów), należy uznać za mało znaczące, nie mające istotnego wymiaru biorąc pod uwagę stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska, w ujęciu całej gminy, jak i miejscowościach, w których dokonywane są zmiany.

13. RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII

Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów w sposób określony w projekcie zmiany studium nie będzie powodować ryzyka wystąpienia poważnej awarii - zdarzenia w rozumieniu *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska*. Do grupy zakładów o zwiększonym ryzyku, albo do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zalicza się zakłady w zależności od występowania jednej lub więcej substancji niebezpiecznych (*Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 roku w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej – Dz. U. z 2016 poz. 138*).

Ustalenia projektu zmiany studium nie dotyczą terenów o charakterze przemysłowym, w tym w szczególności nie stanowią o takim ich przeznaczeniu. Zmiana studium nie stwarza możliwości dla lokalizacji inwestycji kwalifikujących się do ww. kategorii zakładów. Ponadto również w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów zmiany studium, jak i w granicach gminy Milanów, nie planuje się lokalizacji takich zakładów. W związku z powyższym, należy stwierdzić, że projektowany dokument zmiany studium nie wpływa w żadnym stopniu na zagrożenia wystąpienia poważnych awarii przemysłowych.

14. ZMIANY W FUNKCJONOWANIU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Projekt zmiany Studium w zakresie zmiany przeznaczenia nieruchomości położonych w miejscowościach Czeberaki oraz Kostry nie dotyczy obszaru zdefiniowanego jako System Przyrodniczy Gminy. W wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany studium, funkcjonowanie Systemu Przyrodniczego Gminy nie ulegnie zmianie. Realizacja inwestycji będących skutkiem zmiany studium nie spowoduje zagrożenia dla przerwania ciągłości powiązań przyrodniczych, gwarantujących spójność obszarów chronionych przyrodniczo, w tym obszarów NATURA 2000. Ciągłość korytarzy ekologicznych, zapewniających wymianę i migrację gatunków, w wyniku realizacji ustaleń projektu studium nie zostanie zakłócona.

Negatywnym skutkiem projektowanej zmiany studium na stan zasobów środowiska przyrodniczego stanie się realizacja zabudowy na terenie trwałych użytków zielonych w miejscowości Kostry, przy czym biorąc pod uwagę funkcję letniskową planowanej zabudowy, a także ustalenie na terenie wysokiego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej oraz dopuszczenie lokalizacji takich inwestycji, jak zbiorników wodnych, należy przyjąć, że zapisy projektu zmiany studium w tym zakresie stanowią o uwzględnieniu istniejących uwarunkowań przyrodniczych. Przekształcenie tego terenu nie będzie w skali gminy oddziaływać na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego.

Zmiana maksymalnej dopuszczalnej wysokości budynków w granicach wybranych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, zagrodową, z dopuszczeniem usług, a także pod zabudowę usług rekreacji zorganizowanej nie spowoduje skutków mających znaczenie dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego.

15. ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE I SKUMULOWANE

Gmina Milanów usytuowana jest w odległości ok. 37 km od najbliższej położonej granicy Polski. Zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym, które mogą być wynikiem dokonywanej zmiany studium nie będą generowały dalekosiężnych, wykraczających poza granice Polski, oddziaływań na środowisko. O powyższym stanowi przede wszystkim zakres i przedmiot zmiany studium tj. wskazanie pojedynczych terenów lokalizacji zabudowy o funkcji mieszkaniowej, zagrodowej z dopuszczeniem zabudowy usługowej nieuciążliwej, a także zmiana pojedynczego parametru kształtowania zabudowy tj. maksymalnej wysokości budynków.

Zgodnie z *Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko* w kontekście transgranicznym oraz z *art. 104-117 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...)* dla projektowanych zmian w dokumencie studium nie będą zachodzić przesłanki do przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Szczególnym rodzajem oddziaływań na środowisko, które charakteryzuje się trudnościami w identyfikacji są oddziaływania skumulowane, rozumiane jako działania wynikające z łącznego działania skutków realizacji analizowanego przedsięwzięcia, a także skutków spowodowanych przez inne działania, obecnie występujące, dokonane w przeszłości, bądź przewidywane. Trudności w ich identyfikacji wynikają głównie z braku danych dotyczących możliwych przyszłych oddziaływań, co szczególne ma znaczenie w przypadku dokumentu, o tak dużej ogólności, jakim jest projekt zmiany studium.

Ocenę oddziaływania skumulowanego projektu zmiany studium dokonać można na podstawie przyjętych kierunków rozwoju przestrzennego gminy. W oparciu o nie stwierdza się, że skumulowane oddziaływania będą miały miejsce w przypadku sukcesywnej realizacji nowej zabudowy i nakładania się oddziaływań związanych z jej funkcjonowaniem (pobór wody, wytwarzanie ścieków i odpadów, emisja zanieczyszczeń powietrza, hałas). W odniesieniu do dokonywanych w studium projektowanych zmian w przeznaczeniu terenu, których skutkiem może być realizacja zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, usługowej nieuciążliwej oraz letniskowej, nie można stwierdzić o powstaniu działań skumulowanych o istotnym znaczeniu, pozwalającym na dokonanie jednoznacznej oceny. Skutkiem projektowanych zmian w miejscowości Czeberaki będzie prawdopodobnie jedynie zmiana sposobu użytkowania istniejących budynków o funkcji usługowej (budynek nieczynnego punktu skupu mleka oraz budynek usług handlu) na funkcje mieszkalne. Powierzchnia nieruchomości objęta zmianą powoduje, że mało prawdopodobna jest budowa nowych budynków o funkcji mieszkalnej bądź usługowej. Biorąc pod uwagę istniejące zagospodarowanie terenu oraz jego aktualne przeznaczenie usługowe brak jest przesłanek pozwalających na stwierdzenie, że w wyniku zmiany studium oddziaływanie skumulowane będzie większe od tego, które może powstać w przyszłości bez dokonywania zmiany studium. Z kolei zmiany dokonywane w miejscowości Kostry polegające na lokalizacji nowych terenów zabudowy o funkcji letniskowej w granicach nieruchomości o łącznej powierzchni ok. 0,15 ha skutkować będzie powstaniem dodatkowych oddziaływań o niewielkiej skali, związanych głównie ze zwiększonym poborem wody, wytwarzaniem ścieków oraz emisją zanieczyszczeń do powietrza. Powyższe nie może stanowić

o negatywnej ocenie dokonywanej zmiany studium w zakresie wyznaczenia dodatkowych terenów zabudowy, biorąc pod uwagę skutki oddziaływania skumulowanego.

W odniesieniu do zmiany parametru kształtowania zabudowy polegającej na zwiększeniu maksymalnej dopuszczalnej wysokości budynków na terenach wskazanych do zabudowy nie stwierdza się, aby zmiana ta miała wpływ na wielkość oddziaływania skumulowanego.

16. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

W celu zapobiegania i ograniczania negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze i warunki życia ludzi realizacji ustaleń projektu zmiany studium wskazane jest podjęcie działań zarówno na etapie realizacji nowych obiektów budowlanych, jak i ich eksploatacji. Podjęcie powyższych działań uzasadnione jest również na etapie prac projektowych nad ustaleniami zmiany studium, w wyniku której następstwem może być budowa i eksploatacja inwestycji o istotnych skutkach dla środowiska.

Projektowaną zmianą studium nie wprowadza się do obowiązującego dokumentu zapisów mających na celu minimalizowanie negatywnych skutków dla środowiska. Analiza treści obowiązującego studium wskazuje jednak, że obowiązujące ustalenia również w kontekście projektowanej zmiany, wypełniają zakładany cel służący minimalizowaniu negatywnych skutków dla środowiska. W zakresie działań zapobiegających negatywnym oddziaływaniom na stan sanitarny środowiska, aktualne pozostają określone w studium zasady ochrony środowiska i jego zasobów. W grupie rozwiązań mających na celu zapobieganie negatywnym oddziaływaniom na środowisko odnoszące się do nowych terenów zabudowy letniskowej, istotne znaczenie będzie miała infrastruktura sozotechniczna, w którą projektowane tereny obligatoryjnie będą musiały być wyposażone. W grupie najistotniejszych oddziaływań, jakie będą skutkiem realizacji ustaleń zmiany studium w stosunku do nowej zabudowy, które pomimo zastosowania działań zapobiegawczych będą miały miejsce, wyróżnia się w szczególności zanieczyszczenie powietrza. W ramach ochrony powietrza zapisy studium wskazują na konieczność podejmowania działań ograniczających spalanie w kotłowniach i paleniskach domowych paliw stałych emitujących do atmosfery szkodliwe gazy i pyły, zastępując je paliwami ekologicznymi. Tym samym głównymi rozwiązaniami dokonywanymi na etapie budowy i funkcjonowania inwestycji będzie ograniczanie emisji pyłów i gazów przez podstawowy system ogrzewania obiektów oparty na grupowych i indywidualnych źródłach ciepła z zastosowaniem proekologicznych paliw, a także podejmowanie czynności stanowiących o podniesieniu efektywności energetycznej budynków.

Zgodnie z *art. 75 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska*, kompensacja przyrodnicza jest głównym narzędziem działań, których celem jest naprawianie wyrządzonych szkód w środowisku i które podejmuje się wtedy, gdy ochrona elementów przyrodniczych nie jest

możliwa. Projekt zmiany studium nie spowoduje szkód w środowisku rozumianych, zgodnie z *ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie*, jako negatywną, mierzalną zmianę stanu lub funkcji elementów przyrodniczych, ocenioną w stosunku do stanu początkowego, która została spowodowana bezpośrednio lub pośrednio przez działalność prowadzoną przez podmiot korzystający ze środowiska:

- w gatunkach chronionych lub chronionych siedliskach przyrodniczych, mającą znaczący negatywny wpływ na osiągnięcie lub utrzymanie właściwego stanu ochrony tych gatunków lub siedlisk przyrodniczych;
- w wodach, mającą znaczący negatywny wpływ na stan ekologiczny, chemiczny lub ilościowy wód;
- w powierzchni ziemi, przez co rozumie się zanieczyszczenie gleby lub ziemi, w tym w szczególności zanieczyszczenie mogące stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi.

Mając powyższe na uwadze, w związku z realizacją projektowanego dokumentu, **nie znajdą okoliczności wymagające zastosowania działań kompensujących utratę wartości przyrodniczych.**

17. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM

Zgodnie z *art. 51 ust. 3b) ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...)*, zakres prognozy oddziaływania na środowisko powinien obejmować przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań przyjętych w projekcie Studium, w szczególności w odniesieniu do obszarów NATURA 2000. W wyniku przeprowadzonej analizy nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru NATURA 2000.

Dla przyjętych w projekcie studium rozwiązań nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych. Proponowane ustalenia zostały dostosowane do istniejących uwarunkowań przestrzennych, jak również do oczekiwań i potrzeb właścicieli nieruchomości. Na obszarach objętych zmianą studium w miejscowościach Czeberaki i Kostry nie ma istotnych przeciwwskazań prawnych ani środowiskowych, co do sposobu wykorzystania przestrzeni zgodnie z określonym kierunkiem, a taki sposób zagospodarowania przestrzennego pozwoli na racjonalne wykorzystanie istniejącej zabudowy (Czeberaki), jak i wykorzystania terenu w miejscowości Kostry o określonych potencjałach dla celów lotniskowych. Zmiana dopuszczalnej wysokości budynków w zabudowie mieszkaniowej i zagrodowej jest dostosowana do potrzeb rozwojowych, w szczególności w zakresie zabudowy rolniczej.

18. WSKAZANE TRUDNOŚCI PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY

W czasie sporządzania prognozy, nie napotkano na poważniejsze trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, odnoszących się do projektowanych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz charakteru oddziaływania na środowisko realizacji wskazanego w projekcie zmiany studium zainwestowania. W trakcie

opracowywania prognozy, przeanalizowano w stopniu możliwym, na jaki pozwala obecna wiedza, wszystkie oddziaływania wynikające z realizacji potencjalnych inwestycji wynikających ze zmiany studium.

19. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Wpływ projektu zmiany studium na środowisko przyrodnicze dokonywane będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane są corocznie w raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji. Źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa Lubelskiego), źródła administracyjne (także gminne) wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia), czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie w zakresie:

- kontroli stanu jakości wód podziemnych,
- pomiarów poziomu hałasu,
- emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery.

System monitorowania zmian zachodzących w omawianej przestrzeni opierać się powinien na okresowej ocenie przeglądu i rejestracji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, którego obowiązek przeprowadzenia wynika z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

20. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Celem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko była ocena skutków realizacji ustaleń zawartych w dokumencie *zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milanów* na środowisko.

Zakres zmiany studium dotyczy nadania nowego przeznaczenia dwóm obszarom obejmującym nieruchomości położone w obrębach geodezyjnych: Czeberaki i Mogiłki (miejscowości: Czeberaki i Kostry) oraz zmiany ustaleń dotyczących parametrów i wskaźników urbanistycznych odnoszących się do terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową, mieszkaniową jednorodzinną i rekreacyjną – w zakresie dopuszczalnej wysokości budynków. Tereny, którym w projekcie studium nadano nowe funkcje inwestycyjne dotyczą zabudowy letniskowej (dla obszaru położonego w miejscowości Kostry – obręb Mogiłki) oraz zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej (dla obszaru położonego w miejscowości Czeberaki).

Jak wykazano w prognozie, realizacja nowych inwestycji zgodnie z określonym w studium zagospodarowaniem, powodować będzie oddziaływania na środowisko przyrodnicze o charakterze negatywnym i pozytywnym lecz **przede wszystkim neutralnym**. Negatywne

oddziaływania o charakterze umiarkowanym będą wiązać się głównie z zainwestowaniem terenu o funkcji lotniskowej.

Do długoterminowych negatywnych oddziaływań zaliczyć należy:

- ingerencję w powierzchnię ziemi i warunki gruntowo-wodne w miejscach realizacji inwestycji budowlanych,
- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych oraz pogorszenie warunków infiltracyjnych gruntów w miejscach realizacji zabudowy i utwardzenie terenu,
- zniszczenie istniejącej szaty roślinnej,
- wzrost wytwarzania odpadów komunalnych, poboru wody i wytwarzania ścieków, w związku z funkcjonowaniem nowej zabudowy.

Rozwój funkcji lotniskowych w kontekście celów wynikających z dokumentów strategicznych rangi ponadlokalnej i lokalnej należy również ocenić jako działanie pozytywne, polegające na wielofunkcyjnym rozwoju terenów wiejskich.

Nie przewiduje się natomiast negatywnych oddziaływań związanych ze zmianą przeznaczenia terenów zabudowy usługowej pod funkcje zabudowy mieszkaniowej lub zagrodowej, w miejscowości Czeberaki. Pod względem ekonomicznym i społecznym zmianę tą należy rozpatrywać jako pozytywną – nadanie nieużytkowanym obiektom usługowym nowej funkcji, przeciwdziałając tym samym ich destrukcji. Zmiana wysokości obiektów budowlanych na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usługowej oraz rekreacyjnej będzie miała generalnie oddziaływanie neutralne, lecz w stosunku do ochrony walorów krajobrazowych, można spodziewać się potencjalnego, nieznacznego negatywnego wpływu.

Zmiana studium nie wpływa na zmianę struktury funkcjonalno-przestrzennej określonej w części kierunkowej obowiązującego dokumentu studium. Dokonane zmiany w przeznaczeniu terenów nie ingerują w system przyrodniczy gminy i nie zagrażają obszarom prawnej ochrony przyrody i ich powiązaniom.

21. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Milanów sporządzany został na podstawie uchwały Nr XII/91/2020 Rady Gminy Milanów z dnia 29 stycznia 2020 roku. Zmiana dotyczy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milanów uchwalonego Uchwałą Nr XVI/120/2012 Rady Gminy Milanów z dnia 21 marca 2012 r. i zmienianego w 2014, 2017 i 2019 roku.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium opracowana została zgodnie z zakresem wskazanym w *art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz wskazanym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Celem prognozy było wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce na skutek nowego zagospodarowania terenów i zmiany ustaleń dotyczących kształtowania zabudowy, zgodnie z kierunkami rozwoju określonymi w studium.

Zakres zmiany Studium ograniczony został do zmian w zakresie nadania nowego przeznaczenia dwóm obszarom obejmującym nieruchomości położone w obrębach geodezyjnych: Czeberaki i Mogiłki (miejscowości: Czeberaki i Kostry), jak również do zmiany ustaleń dotyczących parametrów i wskaźników urbanistycznych odnoszących się do terenów przeznaczonych pod zabudowę – w zakresie dopuszczalnej wysokości zabudowy.

Tereny, którym w projekcie studium nadano nowe funkcje inwestycyjne dotyczą zabudowy lotniskowej (dla obszaru położonego w miejscowości Kostry – obręb Mogiłki) oraz zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem zabudowy usługowej (dla obszaru położonego w miejscowości Czeberaki). W obowiązującym studium teren w Kostrach (obwód Mogiłki) wyłączony jest spod zabudowy i oznaczony został jako obszar dolin rzecznych, obniżen terenu, łąk (Ł). Teren zlokalizowany w miejscowości Czeberaki w obowiązującym dokumencie przeznaczony jest pod zabudowę usługową (U).

Teren w miejscowości Czeberaki, dla którego w projekcie zmiany studium nadano nowe przeznaczenie, w stanie istniejącym zabudowany jest obiektami usługowymi – nie funkcjonujący sklep GS i zlewnia mleka. Nadanie temu terenowi nowej funkcji pozwoli na zagospodarowanie ulegającym destrukcji budynkom.

Teren położony w miejscowości Kostry, przeznaczony w projektowanym dokumencie pod funkcje lotniskowe, w istniejącym stanie użytkowania pokryty jest głównie roślinnością łąkową oraz znajduje się na nim staw hodowlano-rekreacyjny.

Pod względem przydatności terenu dla potrzeb budownictwa (warunków gruntowo-wodnych) – nie występują istotne przeciwwskazania do zagospodarowania terenów pod określone w projekcie zmiany studium funkcje. W miejscowości Kostry w podłożu występują piaski drobne i średnie akumulacji wodno-ładowej, przewarstwione pyłami i glinami, a także grunty organiczne (torfy). Poziom wód gruntowych waha się w przedziale 0-2 m. Nie są to proste warunki do lokalizowania budownictwa, a lokalizacja zabudowy lotniskowej może wymagać zastosowania określonych rozwiązań technicznych. W miejscowości Czeberaki występują utwory akumulacji aluwialnej – piaski drobne, przewarstwione pyłami i podścielone glinami na głębokości poniżej 4,0 m. Warunki budowlane na tym terenie są korzystne z uwagi na występowanie gruntów nośnych sypkich o miąższości ponad 4,0 m. Poziom wód gruntowych waha się w granicach 2-3 m p.p.t.

Zgodnie z podziałem kraju na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) obszary objęte zmianą studium znajdują się w granicach 2 JCWP PLRW2000172482699 – Piskorzanka (obszar w obrębie Mogiłki) oraz PLRW20001724849 Stara Piwonia (obszar w Czeberakach). Stara Piwonia stanowi część wód silnie zmienioną, o złym stanie wód lecz nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Stan wód Piskorzanki oceniony został jako zły, a osiągnięcie celów środowiskowych jest zagrożone.

Pod względem hydrologicznym obszar analizy położony jest w obrębie zbiornika trzeciorzędowego GZWP 215 – Subniecka Warszawska. Zbiornik ten, ze względu na jego strategiczny charakter i występowanie na obszarze o powierzchni około 51 000 km², charakteryzujący się wodami wgłębnyymi w przeważającej części dobrze izolowanymi od zagrożeń z powierzchni terenu, lecz lokalnie pozbawionymi tej izolacji w obrębie słabo

rozpoznanych struktur kopalnych w nadkładzie, wykazuje znaczne zróżnicowanie przestrzenne własności hydrogeologicznych i jakości wód, a także wymaga zrealizowania dokumentacji hydrogeologicznej.

W podziale na jednolite części wód podziemnych analizowane obszary znajdują się w obrębie JCWPd PLGW200075, charakteryzującej się dobrym stanem chemicznym i ilościowym, która nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Analizowany teren położony jest poza systemem przyrodniczym gminy (SPG) wyznaczonym w obowiązującym studium gminy.

Ze względu na dużą elastyczność projektu Studium trudno jest w sposób dosłowny i szczegółowy określić wielkość i charakter potencjalnych oddziaływań, jakie powstaną w związku z realizacją planowanych inwestycji. W takich przypadkach można się kierować metodami oceny odporności środowiska na degradację oraz rozpoznaniem jego zdolności do regeneracji.

Analiza zmian dokonanych w projekcie studium, pozwoliła na stwierdzenie, że planowane zagospodarowanie w stosunku do poszczególnych elementów środowiska naturalnego będzie miało przede wszystkim charakter neutralny. Negatywne oddziaływania będą wiązały się głównie z:

- przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu – w wyniku realizacji inwestycji związanych z planowaną funkcją lotniskową w miejscowości Kostry nastąpi częściowa, lokalna niwelacja terenów oraz zniszczenie struktury wierzchniej warstwy pokrywy glebowej, zniszczenie istniejącej szaty roślinnej na terenie inwestycji w wyniku prowadzonych robót ziemnymi w trakcie ich realizacji oraz ich trwałego zainwestowania,
- emitowaniem hałasu – podwyższony poziom hałasu może być związany z robotami budowlanymi, dopuszczonymi w ramach wyznaczonych funkcji,
- wzrost zużycia wody, wytworzonych odpadów komunalnych, ścieków – w związku z funkcjonowaniem nowej zabudowy,
- pogorszenie walorów krajobrazowych – dopuszczenie realizacji zabudowy o wyższych parametrach wysokości, w przypadku otwartego krajobrazu może powodować negatywne dominanty przestrzenne.

W dokumencie zmiany studium określone zostały podstawowe warunki zagospodarowania terenu, wynikające z potrzeb ochrony środowiska i gospodarowania zasobami przyrody. Obszary objęte zmianą studium nie są położone w granicach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000, a realizacja ustaleń studium nie będzie wpływała na przedmiot ochrony, integralność obszarów oraz powiązania obszarów z innymi obszarami przyrodniczymi. Tereny objęte zmianą studium nie są zlokalizowane również w granicach innych obszarów objętych prawną ochroną przyrody.

Warunkiem niezbędnym dla ograniczania potencjalnych negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu zmiany studium będzie respektowanie przez inwestorów przepisów i wymogów ochrony środowiska, zwłaszcza w zakresie prawidłowego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami.

W stosunku do zmiany dotyczącej parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy, niezbędne jest dokonanie na etapie sporządzania miejscowych planów szczegółowych analiz dotyczących wpływu planowanych obiektów budowlanych na walory krajobrazowe, w szczególności w granicach stref ochrony ruralistycznej historycznej zabudowy wsi.

AKTY PRAWNE

1. Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
2. Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu;
3. Dyrektywa 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;
4. Dyrektywa Rady Europy w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków (2009/147/EW);
5. Dyrektywa Rady Europy w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (92/43/EWG);
6. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016 poz. 138);
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2014, poz. 1923);
8. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 9 października 2019 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2147);
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz. U. 2014, poz. 112);
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2019 poz. 1931);
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U z 2014 r., poz. 1409);
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U z 2016 r. poz. 2183);
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2019 poz. 2448);
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie rodzajów działań naprawczych (Dz. U. 2016 poz. 1396);
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2018 poz. 1119);
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016 poz. 1395);
17. Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 roku w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. 2012, poz. 463);
18. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2020 poz. 293, z późn. zm.);
19. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. 2020 poz. 283);
20. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2019, poz. 1396, z późn. zm.);
21. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. 2018 poz. 2268, z późn. zm.);
22. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. 2019 poz. 701, z późn. zm.);
23. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. 2019 poz. 1862);

24. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. 2020 poz. 55);
25. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. 2020 poz. 282);
26. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. 2018 poz.2129);
27. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz. U. 2017 poz. 1161);
28. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tj. Dz. U. 2019 poz. 1437, z późn. zm.).

BIBLIOGRAFIA

1. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (Dz. U. 2016 poz. 1911);
2. Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego;
3. Ekofizjografia opracowana dla Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, BPP Lublin 2015;
4. Ekologiczne uwarunkowania rozwoju i zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego, Biuro Planowania Przestrzennego, Lublin 2000;
5. Europejska Konwencja Krajobrazowa;
6. Europejska Konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego;
7. Regiony fizyczno-geograficzne Polski, J. Kondracki, Warszawa 1977;
8. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 r., Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2011;
9. Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska);
10. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska);
11. Konwencja o różnorodności biologicznej;
12. Mapa hydrograficzna Polski, Wytyczne techniczne GIS, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa 2005;
13. Regionalizacja klimatyczna Zienkiewicz, 1975;
14. Potencjalna roślinność naturalna Polski, Jan Marek Matuszkiewicz, Warszawa 2008;
15. Standardowy Formularz Danych - Natura 2000 PLH060002 „Czarny Las”;
16. Ocena jakości powietrza w województwie lubelskim roku, WIOS;
17. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego – Lublin 2015;
18. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020 (z perspektywą do roku 2030), Zarząd Województwa Lubelskiego, Lublin 2013;
19. Strategia Rozwoju Gminy Milanów na lata 2015-2023 zawarta w „Strategii Gmin Partnerskich Doliny Zielawy na lata 2015-2023”
20. Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023 – Lublin 2016;
21. Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milanów;
22. Przedsięwzięcia o priorytetowym znaczeniu dla realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.);
23. Raporty o stanie środowiska województwa lubelskiego, Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie;
24. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych do zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013;

25. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milanów uchwalone Uchwałą Nr XVI/120/2012 Rady Gminy Milanów z dnia 21 marca 2012 roku, z późn. zm.
26. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milanów, 2011;
27. Opracowanie Ekofizjograficzne do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milanów, 2011.

Chel'm, dn. 26.06.2020 r.

Elżbieta Mazurek
zam. ul. Al. Marsz. J. Piłsudskiego 18/28
22-100 Chel'm

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

o spełnieniu wymagań, o których mowa w *art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.)

Oświadczam, iż jako autor prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milanów, sporządzonego na podstawie uchwały Nr XII/91/2020 Rady Gminy Milanów z dnia 29 stycznia 2020 roku, **spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko** (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283, z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

